

61. évf., 2007. XI. 15., ára 50 dinár

35

Jó Pajtás

November 17.

Füstmentes nap

A jövő heti Jó Pajtás
címlője és poszttere

Mindenféle szerkentyűk

Rolly, a tojás alakú lejátszó

Ez ám a hír!

„Egy érdekes zenelejátszót mutatott be a japán Sony, mely nemcsak lejátszani képes a zenét, hanganyagokat, de még táncol is hozzá!”

Ez a Sony tojás képes előre és hátra mozogni, valamint pörögni a zene ütemére. Tehát szól belőle a zene, miközben a masina a padlón vagy az asztalon táncol!

Csak kutya ne legyen a szobában, mert az vagy örömeiben vagy mérgében biztos felkapná és elszaladna vele.

A hét fotója

Egy amerikai farmer kertjében nőtt ez az igazán furcsa alakú répa. Állítólag csak úgy magától lett ilyen.

Szia

Ezer dinárba fogadok, hogy legalább egy tucat CD lemezzel dicsekedhetsz. Kevesebbel nem, legfeljebb többel.

Nekünk is van idehaza jócskán, a legnagyobb számban persze Gabriella szobájának polcán. Az én gyűjteményem úgy ötvenet tesz ki, hatéves Robi öcsénket viszont mindössze három boldogítja. Kedvenc lemeze a Mini Disco, amelyen olasz, angol és török (!) gyermekdalok vannak.

No de valójában nem is erről akarok írni neked. Hanem arról, hogy mit tehetsz, ha kedvenc CD-d összekarcolódik. Hogyan mentheted meg a rajta levő menő számokat?

Tehát: elárulom neked mit tehetsz a karcos CD-vel.

Ugyanúgy, ahogyan évekkel ezelőtt a magnókazetták, a CD-k is egy idő után használhatatlanná válnak. A sok használatból

(és: leejtéstől például) megsérült, karcos lemezt már nem igazán olvassa be a lejátszó, ha véletlenül be is olvassa, akkor pedig ugrál, akadozik. De erre is van megoldás.

Egyesek a következőt ajánlják: fogkrémmel kenegetjük a lemez írott oldalát, majd alaposan lemossuk. Vannak még további „biztos” házi módszerek. Például puha szivaccsal, ronggyal folyó csapvíz alatt körkörösén mosod, néhány csepp mosogatószer adagolása közben. Mások alkoholos oldattal síkálják.

Én ezeket nem próbáltam ki, ezért nem is merem ajánlani neked. Ha van merszed, és nem sajnálsz már túlfutni a korongot, fogj hozzá a „barkácsoláshoz”. Feltétlenül írd meg, milyen eredménnyel jártál!

Szerencsére van lehetőség biztonságos módon (és persze sikeresen) is újjávarázsolni a CD, illetve DVD-lemezeinket.

Egy bizonyos összegért (néhány száz dinár) eltüntetheted a makacs, eltávolíthatatlannak gondolt ragacsos szennyeződések. A nagyobb hanglemezboltokban és hipermarketekben ugyanis lemeztisztító szer

kapható. Ezt a csomagoláson feltüntetett módon kell használnod. Ha nem mély, csúf a karcolás, akkor újra szépen fog hangzani a korong.

Azonban ha a sérülés mély, akkor már nagyobb a gond. Állítólag Újvidéken létezik egy műhely (sajnos nem tudom, hol), ahol egy különleges géppel hozzák helyre a lemezt.

Ha törött, repedezett, azon már – minő bánat! – egy jókora csoda sem képes segíteni...

Gabi

Füstölünk, füstölünk?

Az Egészségügyi Világszervezet kezdeményezésére november harmadik csütörtökét füstmentes nappá nyilvánították.

Azt mindannyian tudjátok, mennyire káros a dohányzás különösen a fejlődőfélben lévő szervezetre. Hogy miért is próbáljátok mégis ki? Talán kíváncsiságból, vagy azt gondoljátok, akkor nagyobbaknak látszotok? Mindegy, ki miért, de talán nincs is olyan, aki még nem gyújtott volna rá. Hogy ez így van-e, elmesélik a **péterrévei Samu Mihály** iskolai tanulói.

Tóth Piroska és Rajzli Tünde magyar-tanárnők diákjaival beszélgetünk el erről, mégpedig a nyolcadikos **Baksa Arnold-dal**, **Solymosi Laurával**, a hetedikes **Zubcsik Ágnessel**, **Koliger Mártával**, a hatodikos **Farkas Dénessel** és az ötödikes **Csaszyi Zsófi**val.

Mint mindig, most is körülüljük a tanári nagy asztalát, s máris mesélik élményeiket, a dohányzás káros hatását taglalják... Közben megérkezik Dénes. Kicsit elkésett, azt gondoltuk, talán betért egy üzletbe cigiért...

– Nem – tiltakozik Dénes –, elaludtam. Nem cigizek. Igaz, hároméves koromban, amikor apukám elszívott egy cigarettát és eldobta a csikket, én fölvettem, beleszív-tam... Akkor pofont kaptam, hogy betört az orrom... No, ennek ellenére később, már iskolás koromban lejárunk a komphoz, s ott cigiztünk. Nem volt jó, csak a haverok miatt szívtam. Akkor még alsós voltam, de ma már nem érdekel a cigarettázás. Különben is apukám naponta elszív egy dobozzal, s olyan, mintha én is szívnam, mert belélegzem a füstöt... Nagyon szeretném, ha leszokna. Magyarországról már hozott olyan tapaszt, amit rá kellett ragasztani a kezére, s egy ideig nem is szívta, de aztán újra rágyújtott...

– Igen – kapcsolódik a beszélgetésbe Zsófi –, ha én is elmegyek olyan helyre, ahol cigiznek, alig kapok levegőt. Amerikában a cigis dobozra tüdőképet tesznek, hogy emlékeztessék az embereket arra, hogy tüdőrákot lehet kapni. Szerencsére az én családomban nem dohányzik senki.

– Sajnos, az én szüleim cigarettáznak – magyarázza Márta –, s már a tesóm is. Igaz, még csak titokban, a szüleink nem tudják, de sejtik. Én is háromévesen „gyújtottam

Baksa Arnold

Csaszyi Zsófi

Farkas Dénes

Koliger Márta

Solymosi Laura

Zubcsik Ágnes

rá” a szomszédban, vagyis a számba tették a cigit. Amikor a szülők megtudták, jól megbüntettek bennünket.

– Az én tesóm is cigizik – sajnálkozik Ági –, meg apukám is. Anyuval nagyon haragsunk emiatt. Már az ujjuk is sárga. Igaz, hétévesen nekem is a számba tették, de nagyon nem tetszett.

– Egyszer elmaradt az óra – szólal meg Arnold –, s a stadionhoz mentünk focizni. Ott a fiúk megkínáltak. Ekkor gyújtottam rá először. Meg se tudtam gyújtani. Magyarázták, hogy szívjak bele, s akkor gyújtsam meg. No, sikerült, de nem tudtam letüdőzni. Persze ezen jókat derültek, meg azon, hogy elkezdtem köhögni... Azóta se gyújtottam rá!

– Az én családomban csak apu szívja – mondja végezetül Lári –, de nagyon nem szeretem, fulladok. Már a társaságom is tudja, s olyan rendesek, ha rágyújtanak,

messzebb mennek, hogy nekem ne ártsanak. Nagyon díjazom, ha nem gyújtanak rá a jelenlétemben.

Az iskola pedagógusa, **Kormányos Ibolya** is itt van, s arról beszélgetünk, hogy tulajdonképpen miért is cigarettáznak a fiatalok, milyen ártalmas a füstös levegőben lenni a nem dohányzóknak. (Különben a tanári a nem dohányzók helyisége.)

– Fontosnak tartom, hogy minél gyakrabban föl hívjuk a diákjaink figyelmét a káros hatására. Az idősebbekre föl néznek, s azt teszik, amit azok, mert szerintük az a jó, ahogyan azok cselekednek. Nagyok akarnak lenni, s azért követik a példájukat. Tanuljanak meg nemet mondani, ne szokjanak rá!

Amint Zsófi is mondta, tüdőrákot lehet kapni. Azt meg mindannyian tudjuk, nem lehet gyógyítani.

Jogok, kötelezettségek...

(November 17-e, a nemzetközi diáknapi)

Ha egy gyerek szidalomban él,
megtanulja az ítélkezést.
Ha egy gyerek haragban él,
megtanulja a harcot.
Ha egy gyerek félelemben él,
megtanulja a rettegést.
Ha egy gyerek szánalomban él,
megtanulja az önsajnálatot.
Ha egy gyerek gúnyban él,
megtanulja a szégyent.
Ha egy gyerek féltékenységekben él,
megtanulja az irigységet.
Ha egy gyerek szégyenben él,
megtanulja a bűnbánatot.
Ha egy gyerek biztatásban él,
megtanulja az önbizalmat.
Ha egy gyerek megértésben él,
megtanulja a türelmet.
Ha egy gyerek helyeslésben él,
megtanulja magát szeretni.
Ha egy gyerek elismerésben él,
megtanulja, hogy jó, ha célja van.
Ha egy gyerek tisztességben él,
megtanulja az őszinteséget.
Megtanulja, mi az igazság és becsület.
Ha egy gyerek biztonságban él,
megtanulja, hogy bizzon.
Ha egy gyerek nyugalomban él,
megtanulja megtanulni saját békéjét
magában és a többiekben.

Mennyi szép gondolat. S mennyi tanulság e sorokban. S mennyi törődés. Mert aki ezeket a sorokat írta, igenis törődik veletek. Mert nem mindegy, hogyan éltek, haragban, rettegésben, szégyenben... Kell, hogy legyen önbizalmatok, meg őszinték, becsületesek legyetek, s ami talán a legfontosabb, szeressétek önmagatokat. Meg tudjátok a jogaitokat. No, azért ne feledkezzetek meg a kötelezettségekről sem!

A **péterrévei Samu Mihály** iskolában vagyunk, s most is körülüljük a nagy tanári asztalt, s nemcsak a diákok, az ötödikes **Solymosi Adrienn, Németh Anett, Papp Edina, Csasznyi Zsófi**, a hetedikes **Gallusz Csilla, Szenci Anikó, Király Edina** és **Sánta Emese**, hanem a magyar-tanárnők is: **Tóth Piroska** és **Rajslí Tünde**.

Arról beszélgetünk, milyen a mai diákélet, hogyan élnek, mivel foglalkoznak szívesen a gyerekek, megvan-e mindenük...

– A Gyermekhétben mindig szó van a diákok jogairól, kötelezettségéről – jelenti ki elsőként Adri –, s mi tisztában vagyunk azzal, hogy jogunk van arra, hogy legyen tető a fejünk fölött, hogy legyen rendes ruhánk, a szüleink törődjenek velünk, hogy ingyenes legyen az iskola... Nekem mindenem megvan, szeretnek a szüleim. Sajnos a mi falunkban sok a szegény, s mi összegyűjtjük a kinőtt holmikat, a odaadjuk nekik. A tévében is látom, Magyarországon is milyen sok a szegény, s ott is segítik őket, ingyenes ebédet kapnak...

– És is láttam a tévében – magyarázza Csilla –, hogy az alkoholisták szülői elhanyagolják a gyerekeiket, nem is csoda, hogy kábítószereznek... A Londonban élő rokonaink gondozzák azokat a tanulókat, akiket bántalmaznak... Szeret a világon odafigyelnek a diákokra, s ez így van jól.

– Persze hogy kell, hogy biztonságban érezzük magunkat – teszi hozzá Anikó –, mert csak így tudunk tanulni, órákon odafigyelni. Vannak itt a faluban is elhanyagolt gyerekek, nem is csoda, hogy egyesek kábítószereznek...

– Mi szerencsések vagyunk – véli Edina –, mert olyan körülmények közt élünk, hogy tanulhatunk, a szabad időnkben kedvünk szerint

Csasznyi Zsófi

Gallusz Csilla

Király Edina

Németh Anett

Papp Edina

Rajslí Tünde magyartanár

Sánta Emese

Solymosi Adrienn

Szenci Anikó

szórakozhatunk. Én például nagyon jól érzem magam a táncscsoportban. Klasszikus táncot tanulok Horváth Mária tanárnőnél. Jól érzem magamat a próbákon, jó a társaság. Mikor meg versenyre megyünk a szép selyemruháknak örülök... Budapesten, Győrben voltunk versenyezni... Milyen boldogság, ha szép eredményt érünk el! Harmadikok lettünk!

– A jogaink mellett sok a kötelezettség – jelenti ki Emese –, sokat kell tanulni. Nem nagyon szeretek, de van egy célom, hogy az általános iskola befejezése után Óbecsére iratkozzam a közgazdasági középiskolába. Van a faluban, s az iskolában is könyvtár, s mindenkinek lehetősége van, hogy művelje magát, olvasson, ne csak a tévét bámulja.

– Velem is törődnek a szüleim – mondja Anett –, meg szeretnek is. Igaz, mikor megszületett az öt évvel fiatalabb kisöcsém, mivel sokat kellett anyukámnak foglalkozni vele, azt hittem, őt jobban szereti. Teljes mértékben támogatnak a szüleim, hogy minél jobb tanuló legyek. Tényleg mindent megadnak, semmiben sem szenvedek hiányt.

– Segítünk a rászorultakon – jelenti ki H. Edina –, mert van egy diákársunk, aki a kórházban van, pénzt gyűjtöttünk a gyógykezelésére.

– Nekünk, ötödikeseknek nem volt könnyű megszokni, hogy komolyabban kell tanulni, viselkedni. Igyekezünk, de nem mindig sikerült. Meg volt egy probléma, a fiúk mindig piszkálták a lányokat. Egy darabig túrtuk, de végül szóltunk az oszínak, s ő rendet tett.

– A fiúk kimennek nagyszünetben az utcára – panaszkolja Papp Edina –, s ott cigiznek. Pedig bezárják a kaput, de ők átmásznak a kerítésen...

Rajslí Tünde magyartanár úzeni:

– Éljetek a jogaitokkal, tanuljatok, legyetek szorgalmasak, mert mi, tanárok is jobban szeretünk jó jegyet adni. Minél többet legyetek kint a szabadban, menjetek el kirándulni, szeressétek a természetet! Olvassatok, s jegyezzetek föl egy-két szép gondolatot!

Végezetül mit is mondhatnánk? Legszebb élet a diákélet! Diákcíny nélkül pedig unalmasabb lenne.

K. E.

NEVEM: **Görög István**

BECENEVEM: Görög, Kisgörög

CÍMEM, TELEFONSZÁMOM: 24430 Ada,

Október 8. u. 29., 064/973-88-27

MELYIK SULIBA, OSZTÁLYBA JÁROK?

Cseh Károly Általános Iskola,
8. d osztály

KEDVENC TANTÁRGYAM: Rajz

AMI NEHEZEN MEGY: Angol

KEDVENC TANÁRNŐM: Pesznyák Erika

KEDVENC OLDALAM A JÓ PAJTÁSBAN:

Vicckupac

KEDVENC SZÍNÉSZEM: Kevin Smith

KEDVENC FILMEM: Yoe és Némabob

visszavág

MELYIK FILMBEN JÁTSZANÁM A

FŐSZEREPET? MIÉRT? A Yoe és

Némabobban, mert jó beszélások
vannak benne.

KEDVENC ÉNEKESEM: Kurt Cobain

KEDVENC EGYÜTTESEM: Hatóságilag
tilos!

KEDVENC DALOM: A HT-től a Tél.

KEDVENC SZÍNEM: Kék

KEDVENC ÉTELEM ÉS ITALOM: Pizza és
Fanta

KEDVENC KÖNYVEM: János vitéz

KEDVENC VERSEM: Ákom-bákom

KEDVENC ÁLLATOM: Kutya

MI A NEVE? Maci

KEDVENC TÉVÉCSATORNÁM: HBO

KEDVENC ÉVSZAKOM: Tavasz

NO ÉS A SZERELEM? Is-is.

KIBE ESTEM BELE? Juhász Évába.

Képzőművészeti barangolás

Könyv a madarakról

John James Audubon: Vörösbegy (1830 körül)

Kerek 150 évvel a virágoskönyv után Londonban egy jelentős művet adtak ki, amely 435 színes képen mutatta be Amerika madárvilágát. Szerzője John James Audubon, egy Amerikában élő francia származású híres természettudós volt (1780–1851). Audubon festett és rajzolt is. Sok festményén örökítette meg megfigyeléseit a madárvilágról. Az olajfestmények alapján azután rézmetszeteket készítettek, amelyeket kinyomtattak és vízfestékekkel kiszínezték. A reprodukált példa bizonyítja, mennyire értett Audubon a madarak ábrázolásához. A képen a vörösbegy egy fajtája látható. Az ábrázolás roppant pontosan mutatja be a hím, a nőstény és a fiókák egymástól eltérő tollazatát. Külön elismerést érdemel, hogy a madarak természetes környezetükben, egy kanadai tiszafa ágán ülve jelennek meg. Audubon képe nem pusztán természettudományos illusztráció, hanem műalkotás is. Ennek köszönhető, hogy a természettudós ábrázolásai a természet és a művészet barátainak egyaránt hasznára válnak és örömeire szolgálnak.

(Folytatjuk)

**Ránézésre átlagos
biciklik, ám ha
közelebbről
is szemügyre
vesszük őket,
hamar rájövünk,
itt valami nem
stimmel.**

MESETRAGACS

Tekerjem a pedált, vagy kapcsoljam a motort?

Hogy miért?

Hát mert egyiken-másikon sárgán villogó irányjelző van, aztán kapcsolható világítás, sebességmérő, sőt egy gázkar is.

Ha netán még meg is emeljük a bringánkat, egyből a motor, de még inkább az akkumulátor okozta súlytöbbletet vesszük észre.

Ez bizony egy elektromos kétkerekű!

Talán nem is kell magyarázni a lényegét: este bedugod a vázban rejlő akkumulátor csatlakozóvezetékét a fali dugaszolóaljzatba, és amíg te alszol, az akku töltődik. Reggel, mire feltápászkodsz, a bringa menetre kész!

Egy alapos töltéssel 30–50 kilométeres utat tehet meg a járgány. Vagyis bőségesen elegendő egy-két napi kényelmes, fejedelmi furikázáshoz. Mert ne feledd, többé nem

kell taposnod a pedált, csak kapcsolnod a halkan zümmögő villanymotort.

Persze a sebességtől nem fogsz elszédülni. Legnagyobb sebessége ugyanis óránként körülbelül 30 kilométer.

Állítólag Kanadában (de Hollandiában, Belgiumban is) még télen is villanybringának az emberek. Mínusz húsz fokon is előveszik a kamrából, s inkább azzal mennek munkába, suliba, mint városi buszon vagy villamoson.

Mifelénk csak mostanában kezd ismertté válni a nem kenyérgőzzel haladó vaskerekű. Itt Újvidéken például két-három boltban bukkanhatsz rá.

Vezetői jogosítvány nem kell hozzá. Csak egy pici gyakorlat.

Megmutatjuk neked a legismertebb villanybringákat.

Jodie Foster

– Jodie, áruld el nekünk, hogyan is kezdődött a pályafutásod?

– Nézd, mindent az égvilágon a mamámnak köszönhetek. Ő vezetett be a film csodálatos világába, a mama gondolkodott helyettem, cselekedett helyettem, a mama irányította minden lépésemet. Végeredményben miért ne fogadtam volna el a tanácsait? Első sikereim a mamát igazolták. Elmondhatom azt is, hogy sohasem volt szándékomban, meg sem fordult a fejemben beiratkozni valamelyik színészképző stúdióba, ahol aztán keményen „megleckéztetik” az embert. Egyetlen olyan tankönyvet sem lapoztam át, amelyben a színészetet tanítják. Elvégre ezt nem lehet megtanulni, ezt határozottan állítom. „Tedd ezt, tedd azt!” – ismételik unalomig, meg akarnak tanítani beszélni! Sohasem dolgoztam olyan rendezővel, aki nem volt megelégedve azzal, amit csinálók. Megmaradt a szabadságom és – hála Istennek – nem tartozom az átlagos talentumok többségéhez. Vittem valamire, nem? „Spice”, csípős fűszer maradtam, mindig az ösztöneimre hallgattam, másra nem volt szükségem.

– Azt állítják, hogy te vagy az USA legműveltebb, legokosabb színésznője, nagy álmok nélkül.

– Dolgoztam, ennyi az egész. Dolgoztam mindig – a többi meg jött magától. Megnézhetél A taxisofőrben, a Bugsy Malonében, A Hotel New Hampshire-ban, A vádlottakban, A bárányok hallgatnakban, a Sommersbyben, a Maverickben, a Nell, a remetelányban, a Pánikszobában, a Légcsavarban, A belső emberben stb. Kétszer nyertem Oscar-szobrocskát (A vádlottak, A bárányok hallgatnak), beszélek németül – germán származásomat sohasem tagadtam –, spanyolul, franciául és olaszul. Megyek mindig tovább, rendeztem is. Megtaláltam a belső egyensúlyt, s nem akarom mindig, mindenáron igazolni magamat, mint 25 éves koromban, amikor azt parancsolták nekem is: „Ki a mellet, le a melltartót!” Az én életfilozófiám a következő: Gyerünk, csináljunk valamit, dolgozzunk az eszünkkel – méghozzá értelemmel és érzelemmel...

A multitehetséges antisztár a New York-i éjszakában szemrebbenés nélkül lövöldöz, bosszút áll azokon, akik vőlegénye halálát okozták (nem babra megy a játék) – A színésznő neve immár több mint harminc esztendeje a minőség garanciája Hollywoodban – Legújabb mozifilmjét, A másik én címűt már DVD-n is megnézhetitek...

– Milyen film A másik én?

– A másik én büntetőhadjárat. Egy Erica vagyok a mesében, akit nem lehet megállítani, mert bosszúra szomjúhozik. Okkal, mondhatom. Ez az Erica Bain sikeres rádiós műsorvezető New Yorkban. Egy este, amíg a Central Parkban sétálgat a vőlegényével, megváltozik az élete, megváltozik minden. Útszéli csavargók támadnak rá, a vőlegényemet össze-vissza rugdossák, bele is hal a kapott sérülésekbe. Engem kórházba szállítanak. Onnan távozva, elhatározom magamban, hogy megtalálom a gyilkosokat és megbüntettem őket. Kegyetlenül. A nyakamba veszem a város legsötétebb, legbarátságtalanabb negyedeit. Végül rátálok a vőlegényem gyilkosára...

– Nem szokatlan számodra ez a szerep?

– Nézd, már A taxisofőr forgatásán szembesültem az alvilággal. Abban a filmben Robert De Niro vett a védőszárnyai alá, és leszámolt mindazokkal, akik droggal mérgezik a fiatalokat. Az amerikai film már ilyen. Büntetett John Wayne is. Meg Charles Bronson. Meg Clint Eastwood – nem is egyszer. Szemet szemért, fogat fogért, szokták mondani. Ez A másik én hajaz A taxisofőrré. Ezt a filmet sokan vitatják, sőt még arról is cikkeznek, hogy én Bruce Willis örökébe akarok lépni. Ugyan már... Végeredményben A másik én remek mozifilm. Magam mellé állítom azokat, akik azt vallják, hogy az utcákat meg kellene tisztítani a bűnözőktől. Egyébként – jól vagyok, rendben van a szénám, egészségünkre!...

Ha te is a technika megszállottja vagy, akkor böngéssz át ezt az oldalt. Tedd meg akkor is, ha messze ívben elkerülsz a legfrissebb újdonságokat. Lehet, hogy épp ma fogod megtalálni azt a ketyerét, amelyre szükséged lenne. Szóval: íme néhány újdonság, érdekesség!

Kezdjük talán a Sony Ericsson Gameboard EGB névre keresztelt játékvezérlőjével (1.a kép), amellyel úgy kezelhetők a mobiltelefon játécai, mint egy igazi játékkonzolon. Ha a játékok rajongója vagy, akkor még elmondjuk, hogy a komoly játékosok számára a Gameboard EGB-10 külseje és funkciói azonnal ismerős-

1. a

nek tűnnek. A baloldalon elhelyezett nyolc-irányú vezérlővel és a jobb oldalon található négy akciógombbal komplett kétkézes játékvezérlőként használható. Az akciógombok funkciói – lövés, ugrás, fékezés stb. – szabadon programozhatók. A nyolc-irányú vezérlő egyértelmű és határozottan érzékelhető visszajelzést ad mind a nyolc irányban, és teljes, 360 fokban körbeforgásra képes.

A Gameboard EGB-10 az új Z600 mobiltelefonhoz csatlakoztatható (1. b kép), és tökéletesen együttműködik a telefonba gyárilag betöltött, népszerű V-Rally2 játékkal.

A Gameboard egyébként egyetlen mozdulattal rácsatlakoztatható a Z600 mobiltelefonra. A hang- és rezgőeffektusok, valamint a telefon színeiben gazdag kijelzője és sokszólamú hangja révén szinte igazi játékkonzollá változtatja a mobiltelefonod.

Néha örült tempóban írod az SMS-eket? Vagy inkább csak írnád ilyen gyorsasággal?

1. b

Hogyne, hisz a hagyományos billentyűzeten sokszor tényleg sok időt vesz igénybe, s ezért bizony idegesítő is lehet egy hosszabb SMS bepötyögtetése.

Az SMS-bajnokoknak szerkesztett meg a Nokia, a 2-es képünkön látható telcsi. Amelynek különlegessége – mint látható – egy teljes értékű írógépbillentyűzet. Az újdonság neve: Nokia N99.

2.

De ez még nem minden. „Szélesvásznú” képernyőjén a 16 GB-os memóriába töltött képek, filmek nézhetők, és persze az épp hallgatott zeneszám neve is kiíródik.

Egy baj van csak. Újdonság lévén egyelőre még drága. Légy hát türelemmel még egy ideig...

MOBILSZAKI

Ez is, az is mobiltelefonálónak

Sportos tini vagy?

Akkor itt a te telefonod, a BenQ M7!

A készülék mind formavilágát, mind színeit tekintve igazán pofás (3. kép). Természetesen tudását tekintve is a középmezőny tetején helyezkedik el. Jó választás lehet azok számára, akik előszeretettel túráznak, esetleg vizes, nedves környezetben is gyakran megfordulnak.

Mi van benne?

Például műholdas helyzetmeghatározó és magasságmérő is. Aztán 2 megapixeles kamera, amelyekkel gyönyörű természetfotókat készíthetsz. Persze az MP3-as zenéről sem kell lemondanod egy kiadós kirándulás vagy kocogás során.

3.

És még nagyon sok technikai bravúr, amellyel most nem fárasztunk.

Ha azt mondjuk telefonba épített óra, arra senki sem kapja fel a fejét, de ha ez fordítva történik, ráadásul érzékszérkeny kijelző is szerepel a hírből, azt azért már érdemes elolvasni.

Még hogy órába épített mobiltelefon?!

Pedig valóban, ilyen is van már. Meg is nézheted 4. fotónkon.

Ami talán a legérdekesebb: ezt nem a japánok gyártották, hanem a kínaiak.

Nem részletezzük. Elég ránézni a képre.

4.

Azok az undok bolhák!

Bizony kellemetlen probléma kedvencünkre és ránk nézve egyaránt. A csípés okozta kellemetlenségen kívül az élősködő egészségkárosító hatása sem elhanyagolandó.

A bolhák az állat bőrén élősködnek, s ott vérszívással ingerlik gazdájukat. Tojásdad alakú, fehéres színű, körülbelül ½ milliméter nagyságú petékből fejlődnek ki. A bolhapetékből néhány nap alatt kikel a kicsi bolha, amelynek teljes kifejlődéséhez 2-3 hét szükséges, méghozzá a külső hőmérséklettől függően. Rendkívül hideg időben azonban ehhez akár több hónapra is szükség van.

A bolhák nemcsak vérszívással kártékonyak. A gazdaszervezetbe juttatott, ún. bolhanyál akár súlyos allergiás bőrbetegséget is kiválthat az állatban. Allergia esetén a bőrben égető, csípő érzést okozó anyagok szaporodnak fel. Emellett a bőrfelületen savó csapódik ki, amely jó táptalaja a baktériumoknak. Ilyen esetben gyorsan kialakulhat akár mély, gennyes bőrgyulladás is. Ha nem alakul ki gennyes bőrgyulladás, az állandó vakaródzás is kellőképp zavarja az állatot.

A bolhák gazdái lehetnek az emberre is veszélyes galandférgeseknek. Természetesen ennek a valószínűsége igen csekély, de nem elhanyagolható.

Szerencsére a bolhás kutya, macska ma már nem jelent különösebb gondot a gazdának, hisz több kiváló bolhairtó szer közül választhatunk.

Íme, mit kínálnak az állatkereskedésekben.

Permet:

Ha az ide tartozó szerek kijuttatása, kifújása a szőr irányának ellenében történik, hatékonyságuk kitűnő. Alkalmazásuk gondosságot igényel, hogy a test minden részére jusson belőle. Hatásuk néhány hét. Vannak közöttük olyanok is, amelyek az állat mozgása során a tartózkodási helyükről is kiirtják a bolhát.

Porok:

Hasonlóan a permethez, hatásosak, de időtartamuk viszonylag rövid.

Nyakörvek:

A bolhairtó nyakörveket rovarölő méreggel itatják át, s belőlük párologással jut a szer az állat szőrébe. Amennyiben azt az állat állandóan viseli, hatástartamuk a leghosszabb, akár 7 hónap is lehet.

Vásárláskor figyeljünk arra, hogy jó minőségűt vásároljunk, olyat, amely ún. „vízbiztos”, azaz egy fürdés vagy alapos megázás után sem veszíti el hatását. Használat előtt a nyakörvet enyhén nyújtjuk ki, hogy a rajta levő réteg megrepedezzen és a nyakörv hatásossá válhasson. Ne féljünk attól, hogy az állat a nyakörvvel fennakad valahol és megfullad. A bolhairtó nyakörvek anyaga ugyanis olyan, hogy előbb szakadnak, mint-hogy sérülést okozhatnának. A nyakörveket három méretben gyártják: kicsi-, közepes- és nagy testű kutyáknak.

A jobb, drágább nyakörvek (pl. Bayer Kiltix) kullancs ellen is védenek.

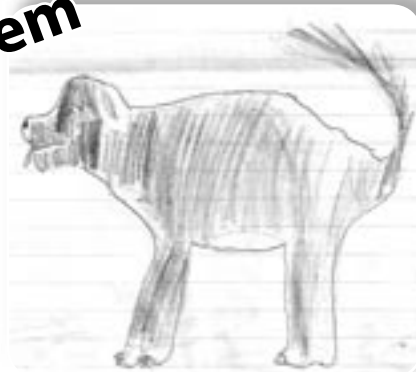
Bolhacseppek:

Ezeket a bolhairtó szereket kis műanyag fiolában hozzák forgalomba. Adagolásukkor a szőrt gondosan szét kell fésűlni, hogy a hatóanyag közvetlenül a bőrre cseppenjen, hogy felszívódva a szervezet összes fagygyűrűjébe eljutva, az egész testet védhesse. Általában a tarkójátékot választjuk a kezelés helyéül, hogy a kutya ne nyalhassa le. Kezelés után 3 napig ne fürdessük meg az állatot, és a kezelésre esőmentes időszakot válasszunk. A cseppek bolha ellen általában 3 hónapig védenek, ismétlésükkel folyamatos védelmet biztosíthatunk.

Tigris

Az én kutyámat Tigrisnek hívják. Most volt egyéves. Nagyon szeret játszani, és hallgat rám. Akkor kaptam a szüleitől, amikor már sokadszor mondtam, hogy egy háziállatot szeretnék. Barna-fekete a szőre és barna a szeme. Nagyon szeretem Tigris, és kívánom, hogy még sokáig nálam legyen.

Albek Anita, Ada

Rex

Rex. Játszós természetű, de tud jó házőrző is lenni. A postást nem szereti. Rex majd kiszakítja a kaput, amikor mifelék megjelenik. A szomszéd vagy a kóbor kutyákat ki nem állja. Szeretem, de ő is engem. Ő a világ legjobb kutyája!

Molnár Misel, Bácskertes

HISTÓRIÁK

1877-ben Edison bemutatta a fonográfit

Thomas Alva Edison (1847–1931) minden idők egyik legnagyobb feltalálója. Egyedül vagy másokkal közösen 1093 szabadalom fűződik nevéhez, s volt olyan négy-éves időszak az életében, amikor 300 találmányt jelentett be, azaz ötnaponta egyet.

Számtalan találmánya közül az egyik legismertebb a szénszálas izzólámpa. Az elektromos áram hőhatására alapozott világítótestekkel kísérletezve jött rá, hogy a szénszál megfelel erre a célra. A címben említett hangrögzítő készülék, a fonográf is világsiker lett.

Életéről azt illik tudni, hogy az Edison család a hollandiai Zuider Zee környékéről az 1730-as években vándorolt ki Amerikába. 1874. február 11-én született meg Samuel Edison és Nancy Elliot gyermekeként Thomas Alva Edison. A Thomas mellé az Alva név annak a kapitánynak a tiszteletére került, aki a korábbi években egy alkalommal sokat segített a családon.

Samuel Edison néhány év után igen jómódú lett. Malma ontotta a pénzt. Thomast nem írták mindjárt iskolába, mert beteg lett, és csak kétévi késéssel iratkozott be, mint „túlkoros”. Nem érezte jól magát osztálytársai között, akik sokat csúfolták. A feltűnően nagyfejű gyermeket tanítója sem szerette. A tanító és az iskolát meglátogató tanfelügyelő „zavaros fejűnek” minősítette a későbbi világhírű feltalálót. Így

történt azután, hogy három hónap múlva a fiú azzal ment haza, hogy elege van az iskolából. Ezután Edison tanítása teljesen édesanyjára maradt. Sokat beszélgettek, s hamarosan megtanult olvasni és írni. Szenvedélyesen bújt a könyveket.

Otthon laboratóriumot rendezett be, amit anyja fejcsóválva szemlélt, de különböző befőttesüvegekkel hozzájárult a „laborfelszereléshez”. Ha zsebpénzhez jutott, édesség helyett drótot, szeget, vegyszereket vásárolt. Sokszor elmesélte egy mulatságos kísérletét. Olvasta, hogy az állati szőr dörzsölve elektromos lesz. Fogott tehát két macskát, farkukra drótot kötött, és az egyiket dörzsölni kezdte, remélve, hogy a drótban villanyáram indul meg. A kísérlet eredményeként jó néhány vérszomást kapott.

Így indult el a világhír felé...

• Ezen a napon történt • Ezen a napon történt • Ezen a napon történt •

NOVEMBER 15.

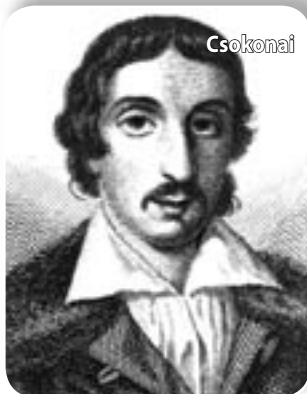
Ma Albert, Lipót, Artúr, Gertrúd, Dezső napja van.

1630 (377 éve történt)

Regensburgban meghalt Johannes Kepler, minden idők egyik legnagyobb csillagásza.

1738 (269 éve történt)

Megszületett Sir William Herschel német csillagász, aki felfedezte az Uránusz bolygót.

Csokonai

1887 (120 éve történt)

Megszületett Áprily Lajos költő, műfordító.

NOVEMBER 16.

Ma Ödön, Ágnes, Péter, Örs, Margit, Alfréd, Ede, Gertrúd, Hilda, Edmond napja van.

1918 (89 éve történt)

Magyarország független és önálló népköztársaság lett.

NOVEMBER 17.

Ma Hortenzia, Gergő, Zágon, Ildikó, Ede, Dénes, György, Hilda, Viktória, Szalóme, Gergely napja van.

1773 (234 éve történt)

Megszületett Csokonai Vitéz Mihály költő, színész.

1869 (138 éve történt)

Megnyílt Egyiptomban a Szezei-csatorna, amely kapcsolatot biztosított a Földközi-tenger és a Vörös-tenger között.

1970 (37 éve történt)

A Luna-17 szovjet űrhajó a Holdra bocsátotta a Lunahod-1-et, az első holdjáróművet.

1902 (105 éve történt)

Budapesten megszületett Wigner Jenő magyar származású, Nobel-díjas fizikus, vegyészmérnök.

NOVEMBER 18.

Ma Jenő, Ottó, Péter, Jolán, Jónás, Pál, Román, Noé napja van.

1928 (79 éve történt)

Elkészült az első hangos rajzfilm, Walt Disney Steamboat Willie című filmje, melynek főszereplője Mickey egér volt.

1820 (187 éve történt)

Nathaniel B. Palmer amerikai hajóskapitány felfedezte az utolsó kontinent, a fagyott Antarktisz.

1923 (84 éve történt)

Megszületett Alan Shepard, az első amerikai űrhajós.

NOVEMBER 19.

Ma Erzsébet, Bonifác, Maxim napja van.

1969 (38 éve történt)

Leszálltak a Holdra az Apollo-12 űrhajósai, Charles Conrad és Alan Bean, másodikként a történelemben.

1493 (514 éve történt)

Kolumbusz Kristóf második utazása során felfedezte Puerto Ricót.

1961 (46 éve történt)

Megszületett Meg Ryan amerikai színésznő.

1805 (202 éve történt)

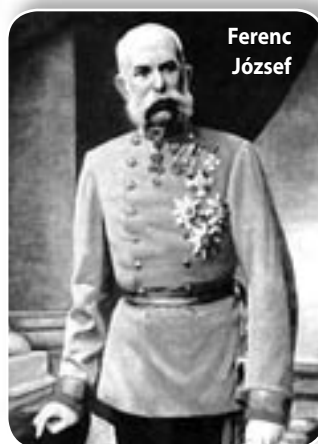
Megszületett Ferdinand Marie Vicomte de Lesseps francia mérnök és diplomata, aki a Szezei- és a Panama-csatorna építésének vezetője volt.

1828 (179 éve történt)

Meghalt Franz Schubert osztrák zeneszerző.

Shepard

Ferenc József

NOVEMBER 20.

Ma Jolán, Zoltán, Bódog, Zsolt, Félix, Amália, Jónás, Ödön, Bulcsú, Edmond, Emília, Szilveszter napja van.

1889 (118 éve történt)

Megszületett Edwin Hubble amerikai csillagász. Róla nevezték el az első űrteleszkópot.

NOVEMBER 21.

Ma Olivér, Mária napja van.

1877 (130 éve történt)

Thomas A. Edison feltaláló bemutatta a fonográfit.

1916 (91 éve történt)

Schönbrunnban 86 éves korában meghalt Ferenc József osztrák császár, magyar és cseh király. Utódjaként másodfokú unokaöccse, I. Károly (IV. Károly néven magyar király) lépett a trónra.

Mit jelent számomra a boldogság

Tulajdonképpen mit is jelent az a szó, hogy boldogság? Ez igen tág fogalom, amire én nehezen tudok válaszolni, de azért megpróbálom.

Engem például sok minden boldoggá tesz. Azt mondják a pénz boldogít, de ez nem minden esetben igaz. Mondjuk egy milliárdos, akinek a bőre alatt is pénz van, és az ereiben is pénz csörgedezik, nem feltétlenül boldog. Lehet, hogy gyógyíthatatlan beteg, no, ekkor van az, hogy a pénz nem boldogít. Engem örömmel tölt el, ha elmegyek horgászni, és egy nagy halat fogok, vagy ha este azzal a tudattal fekszem le, hogy másnap elmarad a magyar nyelvtanellenőrző, és nem kell tanulni, vagy ha jó jegyet kapok a suliban, és így biztosan kihúzom magam pár napra a felelés alól. Szerintem a boldogság nagyon fontos, és minden embernek szüksége van rá.

Nagyjából ennyit tudok írni a boldogságról. 14 éves fejjel még nem igazán tudom értékelni ezt a fogalmat, de azért megpróbáltam...

Milánkó Attila, 8. osztály
József Attila iskola, Bácskertes

Számomra a boldogság mennyei érzés, mely felszabadulttá és örömtelivé varázsol.

Cservenkovics Dávid, 8. osztály
József Attila iskola, Bácskertes

Szerintem a boldogság nagyon relatív fogalom. Nincs két olyan ember, akinek egyforma erről a véleménye, illetve ugyanaz jelenti számára a lelki örömet.

Tegnap például Kimi Räikkönen megnyerte a Forma-1 világbajnokságot. Ez nekem akkora öröm volt, hogy még azt is elfelejtettem, hogy ma felelek németből. Ez olyan boldogság, amit csak azzal tudok megosztani, aki szintén úgy érez, mint én. Van azonban olyan boldogság, amit csak belül érzek. Ha mondjuk befejezem a dolgomat, megkönnyebbülést, felszabadulást érzek, ami szintén egyfajta boldogság.

Antalovics Péter, 8. osztály
József Attila iskola, Bácskertes

Sokat gondolkodtam, hogy egy 14 éves diák miben találhatja meg a boldogságát. Csak most jöttem rá, hogy egy igazi család szeretete milyen nagy kincs.

Soód Viola, 8. osztály
József Attila iskola, Bácskertes

Van, akinek a pénz a mindene. Ha van belőle sok, boldog. Tény, hogy szükséges, de érzéseket nem pótolhat. Van, hogy egy csésze meleg kávé a családdal, egy jó szó, egy találkozás boldoggá tehet. Legalábbis engem azzá tesz. Ez az az érzés, amit nem lehet leírni. Szép a természet változása, a munka, olvasás, gondolkodás. Szeretni mindent és mindenkit, ez boldoggá tesz. Én szeretek élni. Szeretem a családom, a barátaimat, a szórakozást, az iskolát. Örülök, hogy fiatal vagyok és ÉLEK. A legnagyobb boldogság az, ha olyannak szeretnek minket, amilyenek vagyunk.

Epikurosz görög gondolkodó így írt:

„...ha boldogságunk van, mindenünk van, ha pedig nincs, mindent elkövetünk, hogy megszerezzük.”

A boldogság olyan, mint a levegő, ha nincs, érezzük a hiányát.

Hodovány Henrietta, 8. osztály
József Attila iskola, Bácskertes

Sok jó, kis helyen is elfér

Zenta város napján történt ez az eset.

Barátainkkal, a Kopasz és a Pásztor családdal a Jail vendéglőben találkoztunk. Ott voltunk mi, apa, anya és én, Pásztoréktól János bácsi, Ildikó néni és Lilla, Kopaszéktól pedig Ákos bácsi és Orsi: összesen nyolcan. Jól elszórakoztunk, így egy kicsit megkésve indultunk el a Rúzs Magdi-koncertre. Autóval kellett mennünk, hogy odaérjünk, de csak Pásztorék autója volt ott. Mi azonban ügyesen megoldottuk a problémát. Gondoltuk: Sok jó, kis helyen is elfér! Szüleink beültek előre az ülésekre, mi, gyerekek pedig behúzódtunk a csomagtartóba. Amikor a koncert színhelyéhez közel leparkoltunk, akkor vettük észre, hogy éppen a rendőrök orra előtt álltunk meg. A felnőttek elegánsan kiszálltak az autóból, elcsevegtek a rendőreivel, mi pedig ez idő alatt óvatosan kisurrantunk a csomagtartóból. A rendőrök észre sem vettek bennünket!

Így sikerült megúsznunk a büntetést, de azért másoknak mégsem ajánlom az utazásnak ezt a módját.

Biacsi Zoltán, 4. osztály
November 11. iskola, Zenta

Szeptemberi emlék

A szeptemberről sok minden eszembe jut. Eszembe jutnak az aranyásár-ga ruhába öltözött fák, a zörgő avar a lábam alatt, az őszi bágyadt napsugár, az elmúlás. De eszembe jutnak vidám dolgok is. A termést betakarító emberek szorgossága, a szüretelők kurjongatása, és az iskola felől érkező gyermekzsivaj.

Még ma is emlékszem arra a szeptemberi napra, amikor megszeppent elsőként léptem át az iskola küszöbét. Az oviból már jól ismert arcokat fedeztem fel. Mindenfelől izgatott kérdések hallatszottak.

- Te már tudod, hogy ki lesz a tanító nénink?
- Mit szólsz? Egy osztályba kerülünk?
- Én úgy hallottam, hogy nagyon nehéz az első osztály!

A csengő hívó szavára beléptünk az iskola ódon falai közé. Nagyon ijesztőnek és félelmetesnek láttam. Szép tágas, világos tanterembe értünk, ahol a falakat vidám képek tarkították.

A tanító nénink azonnal belopta magát a szívünkbe kedvességével és közvetlenségével. Már a második iskolai napomon feloldottan, várakozásteljesen indultam a tanításra.

Gyorsan elszállt az idő. Ma már hatodikos vagyok, de még mindig ugyanazt az izgatottságot érzem, amikor szeptember elsején megszólal az iskolacsengő. Mosolyogva, már egy „öreg” diák nyugalmaival szemlélem a kis újoncokat, amint félénken sorakoznak az iskolaudvarban.

Oláh Zsuzsanna, 6. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Csendélet. Nagy Mélykúti Valentina zentai tanuló rajza

RÜGYFAKADÁS

Felső lettem

Szeptemberi szellő cirógatta meg arcomat. Elkergette a nyarat, és a játszadozó gyerekeket iskolába indította.

A hosszú szünidő után egy új világ várt rám. Felső lettem! Némi félelem vett erőt rajtam, hiszen ezentúl sok minden megváltozik. Ilyen az 5. osztály. Mindannyian megváltoztunk: megnőttünk, talán egy kicsit megkomolyodtunk. Kérdések sora kavargott a fejemben. Milyen lesz a felsőben? Nehéz? Gyötrelmes? Az első tanítási napon már korán reggel felkeltem, és sietős léptekkel haladtam a gyermekek zsvajától hangos iskola felé. A tanító néni és az új osztályfőnökünk barátságos arca fogadott bennünket. Így gyorsan elszállt minden félelem. Az új tanárok és tantermek még igen szokatlanok és érdekesek ma is. Az egyik teremből a másikba való vándorlás furcsa és fárasztó. Tudjuk, hogy az osztályfőnökünk bármilyen problémánk is van, mindig ott áll mellettünk.

Felsősk lettünk! Remélem ezt szorgalmunkkal és viselkedésünkkel is bizonyítjuk majd, és továbbra is sok jó osztályzattal büszkélkedhetünk.

Drobina Norbert, 5. osztály
Csáki Lajos iskola, Topolya

Az ősz

*Elaludt a nyár
s az ősz felébredt már.
A sárguló falevelek lehullottak,
és lassan avart alakítottak.*

*A köd elérte a házakat,
az esőcseppek már nem növesztenek virágokat,
érik a gesztenye meg a mogyoró,
nagyot koppan a dió.*

Horvát Barbara, 4. osztály
Miroslav Antić iskola, Palics

Ötödikes lettem

A rövidnek tűnő nyári szünidő véget ért, és elérkezett az a nap, melyet nem sokan vártak: az első nap az iskolában.

Hétfőn, szeptember 3-án hűvös reggelre ébredtem. Szokatlan volt a korán kelés, ezért álmosan, feszültséggel tele indultam el a megszokott úton. Lábam vittek előre, s én úgy éreztem, hogy ott, a falakon belül maga a félelem vár rám. Olyan volt, mintha elsőbe indultam volna. Az iskolában a megszokott arcok, a régi társaság várt rám, két új tanuló kivételével. Ők az új osztálytársaim. Ám amit igazán nehéz megszokni, az a sétálás egyik tanteremből a másikba. No meg az, hogy mostantól tanárok és tanárnők foglalkoznak velünk. Szokatlan egy kicsit, de érdekes is. Bevallom, nekem egy kicsit hiányzik az az egyhangúság, amit a tanító néninél megszoktam.

Fáradtan mentem haza a 6. óra után. Hirtelen szakadt a nyakamba ez a nap. Hosszú volt és nehéz. Hazafelé azon tűnődtem, hogy hogyan fogom én ezt megszokni. Valóban ötödikes lettem, vagy csak álom az egész?

Berta Ágota, 5. osztály
Miloje Čiplic iskola, Törökbecse

Várakozás. Herfert Nóra zentai tanuló kollázsa

Az én mesém

Egyszer jártam Felhőországban, de azt a napot soha nem felejttem el, míg élek. Mindjárt elmesélem, hogyan történt ez a csodálatos esemény.

Egyszer anyukám lehívott a szobámból a konyhába, és ezt kérdezte tőlem:

– Ki törte el a kristály poharat?

Kicsi voltam még, nem tudtam, hogy ha hibázok, be is kell vallanom.

– Tudom is én. Csak úgy eltörött a pohár – válaszoltam.

Anyukám szomorú arccal nézett rám, s bánatosan válaszolt:

– Jól van, kislányom. Nem faggatlak én többet, ne félj! Gyáva vagy beismerni a bűnödöt. Nem vagy az én kislányom – azzal becsukta maga után az ajtót, engem pedig előtött a méreg.

– Azért sem én törtem el a poharat! – toppantottam egyet, s kifutottam a kertbe. Lefeküdtem a padra, s felnéztem az égre, ahol csak úgy úszkáltak a csodálatos alakú felhők.

Volt köztük olyan is, mint egy kiscsikó.

„Hej, ha én ezen lovagolnék – gondoltam magamban –, meg se állnék, míg a szivárvány végére nem érnék! Akkor sírna utánam anyu.” Ahogy így ábrándoztam, egyszer csak a nyerítést hallottam.

– Mit parancsolsz, gazdám? Repüljek-e vagy szálljak?

Hátranéztem, és azt láttam, hogy ott toporzékol a felhőcsikó. Ki sem csodálkoztam magam, már ott ültem az arannyal futtatott nyeregben. Mire észhez kaptam, akkorra már fent lebegtünk a felhők csodás világában.

Letekintettem, és akkorán láttam a világot, mint egy szilvásgombóc. Egyszer csak előtűnt volt egy gyönyörű palota, csupa kristály, csillogott-villogott a fala.

– Fordulj be, táltos lovam, ebbe a mesés palotába, hátha megkínálnak a tündérek egy kis kaláccsal.

Mire ezt kimondtam, hire-hamva sem volt a palotának. Elfújta a szél, hanem hozott helyette egy nyájat. Hőfőhár báránycák legeltek a mezőkön.

– Ejnye, de szeretném őket megsimogatni – nyújtottam ki a kezem.

Erre szanaszét futottak a báránycák. Szétfoszlottak, mint a füst.

– Jobban szeretem az olyan báránycákat, amelyek felénk ugrándoznak – mondtam szomorúan.

– Sebaj, kisgazdám – vigasztalt a felhőcsikó –, kapaszkodj inkább ennek a nyúlak a fülébe, amelyek itt ugrál előtűntek.

Ahogy utána kaptam, úgy eltűnt egy fa háta mögött, hogy nagytárogatva se lehetett volna megtalálni.

– Ejnye – csodálkoztam – minálunk nem szoktak a nyulak eltűnni.

– Jaj, gazdikám, azok nem is felhőnyulak!

– Ilyen fák vannak-e, mint ez a felhőfa?

– Olyanok nincsenek, mert ez a fa akkora, hogy a koronája beborítja a fél eget, s gyémántalmák csörögnek az ágain.

– Ebből viszünk a szüleimnek néhányat – nyújtottam a kezem feléje, de csak a levegőbe kapkodtam. Eltűnt, mintha ott sem lett volna. Megeredtem a könnyem:

– Nem tetszik nekem ez a Felhőország, lovacsikám. Semminek sincs megállása, még az enivaló is elszalad előlünk.

– No, mutatok én neked olyat is, ami nem szalad el – toppantotta felhőcsikó, s hipp-hopp egyszerre csak rettenetes oroszán tártotta rák a száját. Nagyon megijedtem, de még a felhőcsikó is megijedt. Felágaskodott, úgy ledobott magáról, hogy meg se álltam, míg a pad alá nem estem.

Hirtelen felnyitottam a szemem, és felnéztem az égre. Nem volt ott semmilyen felhő csak a napocska sütött.

„Álom volt az egész – gondoltam magamban. – Az ám.”

Beszaladtam a házba:

– Anyukám, én törtem el a poharat!

Anyukám megjutalmazott egy mézeskaláccsal. Visszamentem a kertbe, lefeküdtem a padra, és újra ott termett a csikó alakú felhő az égen. Ekkor azonban már nem kívántam felhőparipán lovagolni.

Balázs Roberta, 6. osztály
Fejős Klára iskola, Nagykikinda

RÜGYFAKADÁS

Újra együtt

Szeptember elsején ismét megszólalt az iskolacsengő. Mindenki felkiáltott: újra itt az iskola!

Beléptünk a régi tantermekbe, és beültünk a poros padokba. A tanteremben szeretettel vártuk a tanárokat. Közben elmeséltük élményeinket egymásnak: ki, hol nyaralt, milyen könyveket olvasott, hogyan teltek a napok iskola és tanárok nélkül. Alighogy belemélyedtünk, már nyílt is az ajtó, és kezdődött az óra. Kezdetben nehéz az órákon figyelni, pontos házi feladatot írni, de hamar megszokjuk, és szép lassan elkezdünk tanulni. Jó újra együtt lenni az osztálytársakkal, a tanárokkal, az iskolával. Néha bosszantó ugyan az agytorna, az iskola körüli futkosás, a lombfűrészelés, a fogalmazás és a rajzolás, mégis vidáman járok mindennap ide.

Újra együtt. A poros padokban. Osztálytársak, barátok, tanárok.

Bús Levente, 6. osztály
Október 10. iskola, Szabadka

Ősz van

Ősz van!

A fák alatt ezernyi színben pompáznak a lehullott levelek. Az aransárga, sötétbarna és rézvörös számtalan színváltozata, puha avarszőnyegként terül el a lábunk alatt.

A nappalok még langyosak, az éltető nap még ontja melegét. Igaz, érezni lehet, hogy ereje már fogytán van.

A reggelek bizony már hűvösek, csípősek. Napkelte előtt már hófehér dér ül a kertekben, tarlókon. Néha sűrű, tejszerű köd lepi el a tájat, amelyből csak egy-egy eltévedt varjú káromását lehet hallani. Bizonyára dió után kutatnak!

Kertünkben a zöld színt felváltotta a sárga és a barna milliányi árnyalata. Beérett a kukorica. Az aranszínű csövek megtöltik a kotárkákat. Néha, hideg metsző szél söpör végig a tájon. Szinte cson-tig hatol.

A virágoskertek is kopárabbak lettek. Csak az őszirozások virítanak. Dacolnak a hideggel, szellel. Mintha csak tudnák, hogy mindenszen-tekkor és halottak napján milyen nagy szükség lesz rájuk.

Hirtelen elered az eső. Mintha az elmúlást siratná.

Martonosi Máté, 7. osztály
Gligorije Popov iskola, Kisorosz

Remélem, könnyen veszem az akadályokat

A nevem Nemes Arnold, a Samu Mihály Általános Iskola ötödikes tanulója vagyok.

A tanév első napját nagyon izgatottan vártam. A felsősök délutáni váltásban kezdtek. Most már én is felsős lettem. Idegesen vártam az iskolacsengő berregését. Mindenki sorba állt. Az ajtóban megjelent két tanárnő. Az egyik szólította az 5. a osztályt. Elvezetett bennünket a magyarterembe. Bevonultunk és helyet foglaltunk. Ekkor a tanárnő bemutatkozott, és elmondta, hogy ő lesz az osztályfőnökünk, és magyartanárnőnk. Ezek után a diákok is bemutatkoztak.

A tanárnő ismertette velünk a házirendet és megkaptuk az óra-rendet is. Az első hét gyorsan elmúlt, hiszen csak ismerkedtünk a tanárokkal.

Nagyon remélem, hogy gyorsan megszokom a tanárokat, a rendet és könnyen veszem az akadályokat.

Nemes Arnold, 5. osztály
Samu Mihály iskola, Óbecse

Kedves Pajtások!

„A boldogság olyan, mint a levegő, ha nincs, érezzük hiányát” – írja a bácskertes **Hodovány Henrietta**, de érdemes elgondolkodni **Cservenkovics Dávid**, **Soód Viola**, **Milánkó Attila**, **Antalovics Péter** elmékedésein is, hogy fölfedezzük a boldogság forrásait. És hozzáte-szem, jó, hogy terítékre kerül időnként egy-egy elvont fogalom, mert ezek valós vetületeit hetedikes és nyolcadikos korotokban már nagyon jól megfigyelitek. Nemrég a **csantavériek** (Szegénység), most pedig a **bácskertesiek** (Mit jelent számomra a boldogság?) tették ezt.

A **zentai November 11. iskola negyedikesei** is érdekes írásokat küldtek a héten, ők a közmondásokat kapcsolták össze élményeikkel. **Balázs Roberta** (Nagykikinda, Fejős Klára iskola) nagyon szellemes fogalmazásából pedig megtudhatjátok, hogyan került Roberta egy törött kristálypohár okán (és talán Weöres Sándor versének hatására) Felhőországba.

Azt hiszem, már sok ötös van a nevetek mellett a naplóban, de a tanévkezdés még mindig jó téma, meg persze az ős versben és pró-zában is.

Az e heti küldeményeket a következőknek nyugtázom köszönettel:

Bácskertes: Antalovics Péter, Cservenkovics Dávid, Guzsány Anna, Hodovány Henrietta, Milánkó Attila, Molnár Tamás, Pásti Dóra, Soód Viola és Tadián István;

Csantavér: Betyák Kornélia, Földi Tamara, Tóth Bagi Petronella és Tukacs Nikolett;

Doroszló: Brindza Beatrix;

Kisorosz: Martonosi Máté (3 írás);

Nagykikinda, Fejős Klára iskola: Balázs Roberta, Lőrincz Dianna és Molnár Andrea (2 írás);

Szentmihály: Lackó Anita, Madarász Éva, Makán Amália, Szabó Livia (2 írás), Szabó Tímea, Sziveri Renáta (2 írás), Szűcs Szabina és Tell Adél;

Szilágyi: Nagy Léda;

Topolya, Csáki Lajos iskola: Benedek Judit, Berkes Izidóra, Drobiná Norbert, Fenyvesi Anna Zsófia, Fürstner Zoltán, Halász Hunor, Kovács Adrienn, Majlát Edit (2 írás), Molnár Denis és Mátéffy Amanda;

Tornyos: Bakos Evelin, Eke Zsolt, Nothof Dávid, Rusák Edvárd, Sán-dor Krisztina, Sipos Kilián és Tóth Bagi Szabolcs;

Zenta, November 11. iskola: Bábinszki Nikolett, Biacsi Zoltán, Gavódi Vanda, Paulik Sarolta, Tamás Áron és Varga Attila.

További írásaitokat várva üdvözl benneteket

Tomán Mária

Szentmihályi búcsú. Sziveri Renáta szentmihályi tanuló rajza

Amy Winehouse leégett

Egy amerikai újság szerint: aki azt hitte, Britney Spears előadásait, dalait, fellépéseit nem lehet alulmúlni, az tévedett!

Amy Winehouse-nak sikerült olyan állapotba kerülnie a napokban Németországban megtartott MTV Europe Music Awardson, hogy slágerének mindössze néhány szavát tudta kiénekelni, a többi érthetetlen motyogásból állt.

A kínos helyzetet a háttérénekesek próbálták megmenteni, de igyekezetük hiábavaló volt. Már a fellépés előtt gyanítani lehetett, hogy az énekesnő „nincs magánál”, és sejthető volt, hogy az európai gálának ő lesz a „britnispírsze”!

Kylie tagadja a róla megjelent pletykákat

Kylie Minogue, az utóbbi évtizedek kétségkívül legszebb (és talán legsikeresebb) énekesnője a napokban cáfolta azt a hírt, hogy egészségügyi okok miatt törölte jövőre esedékes világkörűli turnéját. Szerinte a hír már csak azért sem lehet igaz, mivel egyelőre nem is lenne mit törölni, ugyanis még semmi pontos terv nincs a jövőre esedékes koncertjeiről.

– Szó sincs semmilyen elmara-dó turnéről. Kylie csupán annyit

mondott az egyik újságírónak, hogy nagyon szeret koncertezni, és valószínű, hogy a közeljövőben ismét turnéra indul, azonban még egy végleges dátum sincs – mondta az énekesnő egyik ismerőse.

Lemezkiadója szerint az ausztrál popcsillag egészségügyi állapota amúgy remek, és soha nem hangzott el semmi olyasmi a szájából, hogy orvosai óvni akarnák a turnézástól.

Több év után új Krisz Rudi-lemez!

Úgy tudni, több éves hallgatás után új lemezzel és új arcu-lattal jelentkezik Krisz Rudolf. Az új korong a **Nem leszek a játékos** címet viseli és 13 új dalt tartalmaz majd.

A fiatal énekes 2000-ben tűnt fel a magyarországi popéletben és olyan slágereket tudhat magáénak, mint az Egy pillanat itt maradt, a Keresem a szót, A szerelem neked egész más, a Törd át a csendet és még sorolhatnánk. Elsősorban a tinilányok kedvelik zenéjét, de például a Csak rám néztél című rockos hangzású dal megjelenésekor rajongótábora jelentősen gyarapodott.

Az elmúlt idő alatt bőven volt ideje, hogy új dalokat írjon a saját elképzelései szerint, melyek legtöbbször elszakad a romantikus stílustól. Bebizonyítja, hogy a nagyon dögös, modern hangzásban éppúgy megállja a helyét, mint a tőle elvárt szerelmes lírában.

Új sportágot találtak ki a Tokio Hotel tagjai

Tokio Hotel: van, akinek tetszik, van, akinek nem

Bár a német rockerek kapták az MTV Interact díjat, a show közönsége ezzel nem értett egyet.

Amint bekonferálták Billéket, a helyszínen tartózkodó nézők nemtetszésüknek adtak hangot, amit csak akkor hagytak abba, amikor a hangszórókból áradó zene amúgy is elnyomta őket.

Egyébként a Tokio Hotel olyan népszerű csapatokat utasított maga mögé, mint a Fall Out Boy, a 30 Seconds to Mars, a My Chemical Romance vagy a Depeche Mode.

Az első mondatban említett díjat a rajongókkal való kapcsolattartásban jeleskedő előadónak szánták. A szavazók szerint ebben leginkább a Tokio Hotel tűnt ki.

Néhány kérdés és válasz

– Hogyan lehetséges, hogy rengeteg pizzát esztek, és mégis soványak vagytok?

Gustav:

– Bill és Tom mindig annyit ehettek, amennyit csak akartak, mégsem híztak meg. Szerintünk be kellene vezetni egy olyan sportágot, hogy koncertezés. Egy másfél órás fellépés, ugrálással egybekötve, kiváló edzés.

– Nagy a rajongótáborotok, de ugyanannyian vannak az ellen-drukkerek. Mit üzentek azoknak, akik folyton azt hangoztatják, hogy utálják a Tokio Hotel?

Bill:

– Számunkra is vannak emberek, akiket nem szeretünk, így nincs abban semmi különleges, ha valaki nem bír bennünket. Elfogadjuk, hogy nem kedvelnek minket.

– Bill, te mennyit változtál amióta sikeres vagy?

Bill:

– Én mind a mai napig csodálkozom, ha felismernek. Nekem most is ugyanazok a barátaim, akik régen voltak. Nem gondolom, hogy megváltoztam volna.

– A születek mit szólnak ahhoz, hogy nem iskolába jártok, hanem turnézni?

Tom:

– A szüleink mindenben segítenek, amikor kisebbek voltunk, akkor elvitték a fellépéseinkre. Soha nem mondták, hogy inkább tanuljunk, hanem csináljuk azt, amihez kedvünk van. Így is viszonylag jó tanulók vagyunk. Az iskolát nyártól folytatjuk. Nem hagytuk abba a tanulást.

– Tom, hány sapkád van?

Tom:

– Nem tudom pontosan, körülbelül ötven darab. Szívesen gyűjtöm őket, kedvelem a sapkákat.

– Több hír megjelent rólatok, hogy ölelkeztetek a rajongókkal. Mennyire kell ezt komolyan venni?

Bill:

– Nem olvastuk ezeket, nem tudjuk pontosan miről van szó, de elég sok olyan dolgot írnak rólunk, ami nem igaz. Ez hozzátartozik a munkánkhoz. Eljutottunk már arra a pontra, hogy ezeken csak nevetni tudunk.

– Nagyon fiatalon lettetek népszerűek. Hogyan képzelték a jövőtöket?

Bill:

– Remélem, hogy sokáig sikeresek leszünk, de ha ez elmúlik, akkor is zenélni fogunk. Nem tudjuk elképzelni, hogy mást csináljunk, sőt másban valószínűleg nincs is tehetségünk.

– Melyik az az újságírói a kérdés, amelyiket leginkább utáltok?

Bill:

– Igazából nincs olyan kérdés, ami idegesít, bár egy kicsit unjuk az olyanokat, mint a „Honnan ered a nevüNK?”, „Hogyan találtunk egymásra?”

– Bill, mennyi időt töltesz a tükör előtt egy átlagos napon?

Bill:

– Elég gyakorlott vagyok a sminkelésben. Tizenöt perc alatt végzek.

MTV Europe Music Awards: taroltak a kanadaiak

A Münchenben megtartott 14. MTV Europe Music Awards díjkiosztón **Avril Lavigne** nyerte a legjobb előadónak járó díjat. A 23 éves kanadai énekesnő Girlfriend című dalát pedig a legjobb slágernek választották.

Az év albuma a szintén kanadai **Nelly Furtado** Loose című korongja lett, amelyből eddig 7 millió példány kelt el. A tavalyi kétszeres nyertes, Justin Timberlake idén üres kézzel távozott, csak négy jelölésig jutott.

A legjobb együttes az amerikai **Linkin Park**. Díjat nyert még **Rihanna**, a **30 Seconds to Mars**, a **Muse**, a **Tokio Hotel** és a francia duó, a **Justice** is. Az Európa új hangjának járó elismerést

idén az észt **Bedwetters** együttes vehette át.

Az Artist's Choice díjat egy zenészekből álló zsűritől idén **Amy Winehouse** kapta.

Avril Lavigne

Új szereplője van a Karib-tenger kalózái című filmnek. Közreműködésünkkel ezúttal az újvidéki Újházi Adrienn került a film plakátjára.

Szavazz te is!

Neked is van saját slágerlistád? Szeretnéd, ha a többiek is tudnának róla? Akkor van két ezzel kapcsolatos javaslatunk:

1. Írd meg a Jó Pajtás Zenebona rovatának, s már a következő héten a 17. oldalon viszont fogod látni kedvenceid rangsorát.

2. Interneten is szavazhatsz a következő e-mail címen: slagerlista@zene.hu

Ott (www.zene.hu) hetente közlik a zenerajongók szavazati által összeállított listát. Sőt még nyerhetsz is, mert hetenként lemezeket sorsolnak ki.

A múlt héten így festett a magyarországi top 10:

1. Szekeres Adrien: Olyan, mint Te
2. Lola: Mozdulj már
3. Josh és Jutta: Zakatol a szívem
4. Mark: Könnyel fizetek
5. Crystal: Elmegyek
6. Hooligans: Rajtad múlt
7. Tóth Vera: Mondd, miért pont ő?
8. Bereczki & Szinetár: Fény
9. Cairo: Sodorjon a szél
10. Rácz Gergő: Húzz fel bármit

Miladinović Andrea

(Topolya) levelében olvastuk

„Kedves Jó Pajtás! Imádom az újságot. Kedvenceim a Tokio Hotel, a Good Charlotte és Danity Kane. Mivel ők a kedvenceim, kérnék róluk egy-egy posztot az újságban.

Mostanában hiányolom a Zenebonában a Tokio Hotelt, mert semmi kép, semmi hír róluk.”

A rovat szerkesztője üzeni:

Íme, a mai zenebonában máris találsz hírt kedvenc együttesedről, a Tokio Hotelről. Kívánságodnak igyekszünk eleget tenni a következő számokban is. Úgyszintén hamarosan olvashatsz majd a másik két együttesről is.

Ami a kért posztot illeti, javaslataid eljuttattam a lap erre illetékes szerkesztőjének.

Üzenet

Budincsevity
Brigittának
Szabadkára

Egy másik Zenebona-olvasó kívánságára a Jó Pajtás 31. számában egy egész oldalon a te kedvencedről, Avril Lavigneről írtunk. Ott mindent megtudhatsz róla. De ebben a számban is találsz róla szóló hírt.

Itt a slágerlistád:

1. Avril Lavigne: Girlfriend
2. Avril Lavigne: Complicated
3. Rihanna: Umbrella
4. Nelly Furtado: Say it right
5. Shakira: Hips don't lie
6. No Thankx: A fekete nap gyermekei
7. DJ Szatmári: Monday
8. Avril Lavigne: Girlfriend remix
9. Rihanna: Unfaithful
10. Lola: Mozdulj már

Jó Pajtás top 10

1. **SUGABABES:** About You Now
2. **MARK:** Földre tévedt angyal
3. **LINKIN PARK:** Shadow of the Day
4. **AVRIL LAVIGNE:** Hot
5. **LINKIN PARK:** Bleed It Out
6. **RIHANNA:** Shut Up And Drive
7. **KANYE WEST:** Stronger
8. **NICOLE SCHERZINGER:** Baby Love
9. **HIM:** Kiss Of Dawn
10. **MAROON5:** Wake Up Call

MAROON5

Aaron Blumm

Csáth kocsit hajt

1.

Élérkezett végre a pillanat, gondolom. Tornyosnál beszállok Csáth mellé az autóba, és megindulunk Topolya felé. Csáth vadul hajt, többször is erőteljesen rálép a gázpedálra, hiába mondom neki, hogy ne. Emlékszem, sáros és hepehupás az út, mondom Csáthnak, hogy menjen kicsit lassabban, de nem hallgat rám. Zentagunaras előtt hirtelen jobbra rántja a kormányt, és belezuhanunk a Csík-ér mellett elterülő kis pösvénybe. – Most mi van? – kérdezem Csáthtól, de nem válaszol. Csáth megindul a szomszédos tanya felé, és nemsokára egy szöges kerekű traktorral jön vissza. A szöges kerekű traktor ügyesen kihúz bennünket a térdig érő kátyúból, Csáth hosszasan kezét ráz a traktoristával, majd újra a gázra lép.

2.

Zentagunarason is megállunk valamiért. Csáth még a központ előtt megint csak jobbra fordul, aztán egy asszonnyal hosszasan elbeszélget. Én kihasználom a rövidke időt, hogy könynyitsek magamon.

Ifjúkorom felejtései, jut eszembe a cím, aztán az, hogy Csáth kocsit hajt. Mielőtt megsétáltam itthon Tolsztojt, fogok egy kis cetlit és felírom a sarkára a címet.

Csáth mellénél fogva elkapja az aszszonyt, az sikongat, nem vagy te a Bika Béla, visítja, erre Csáth elengedi.

Beül mellém, és a gázra lép.

3.

Csáth kocsit hajt.

Ha autóba ülök, csak akkor érzem magam biztonságban, ha én vagyok a volán mögött. De Csáth jól hajt, az én feladatam csak az, hogy jointokat tekerjek neki, és közben figyelem a térképet. Jó térképolvasó vagyok, de jointot is ügyesen tudok tekerni.

Így az egyik bérlő feleségét detektívnek nézem.

Milyen különös is mindez, gondolja Csáth, és még jobban rálép a gázpedálra.

• 1913-at írtunk, Csáth akkor vásárolt félretett pénzen egy automobilt. Kis sisakot raktunk a fejünkre, a szánk elé pedig sálunkat terítettük. Az automobil igencsak pöfögött, Lehel barátunknak többször is állítania kellett a gyújtásán, hogy beinduljon. Csáth sokat ivott, csak bort és csak vöröset, alig tudtam rászólni, hogy többet ne.

Kedves Olvasó Tanulók!

Az irodalmi művek újramondják egymást. A mai Gyöngyhalászban közölt szövegek a Csáth-opus köré fonnak hálót. A zseniálisan tragikus Csáth Géza írásművészetébe – A varázsló kertje c. novellája és Tolnai Ottó esszénovellája révén – két héttel ezelőtti számunkban tekinthettek be.

Aaron Blumm (ifj. Virág Gábor, 1973) rövidprózája egyrészt a csáthi világra, másrészt **Bada Dada** (Bada Tibor, 1963–2006) ismert – s általunk is közölt – dalszövegére, az Apa kocsi hajt címűre íródik rá. Aaron Blumm **Csáth kocsi hajt** című rövidprózákat tartalmazó kötete a Forumnál jelent meg 2006-ban. A szerző kötetéért kiérdemelte a Szirmai Károly Irodalmi Díjat.

Bada Dada maga is csáthi alkat volt, költő és festőművész. Újvidéken született, Budapesten fejezte be az életét. Sajátos módon tért haza szülővárosába. Hamvait a Dunába szórták.

Tolnai Ottó árvacsáth-ciklusából (több kötetben is napvilágot láttak Csáth-versei), valamint a szabadkai Üzenet c. irodalmi folyóirat 1987-es emlékszámból emeltem ki Csáthra emlékező verseket, nevezetesen **Kopeczky László** (1928–2003) és **Balogh István** (1946) költeményeit.

Ti, olvasó tanulók, elsősorban Brenner József/Csáth Géza „jólvasalt úrifü” alakját ismeritek a hetedikes irodalomkönyvben közölt gimnazista naplójából. Csáth Kosztolányi Dezső (1885–1936), a másik szabadkai születésű, jeles író unokafivére volt. Ő írta róla: „Csáth Géza morfinista volt, és – közvetlenül – a morfium ölte meg őt, harminchárom éves korában.” Szándékolta a figyelem- és a döbbenetkeltés céljából (mivé tesz a kábítószer!) közlöm rovatomunkban a haláláról szóló hírlapi tudósítást: „Ma délelőtti féltizenkét órakor egy paraszt szekér állott meg a Nemzeti Kaszinó előtt: a kocsirol szuronyos katonák szálltak le, felsiettek a térparancsnokságra és jelentették, hogy egy holttestet hoztak a demarkációnális vonalról. A halott ifj. Brenner József, írói néven Csáth Géza, aki hat héttel ezelőtt megőrült és agyonlőtte a feleségét és ugyanakkor ötféle méreggel megmérgezte magát, de valami különös véletlen folytán megmentették az életét és a bajai kórház elmeosztályán helyezték el. Dr. Brenner József, a jónevű elmeorvos a kórházból megszökött és Budapestre igyekezett. Kelebián akarta átlépni a demarkációnális vonalat, de a katonaság elfogta az örült embert, aki azt kérte a katonáktól, hogy lőjék agyon. De mikor erre nem voltak hajlandók, mérget vett be. Az öngyilkossági kísérlet után még élt pár óráig, aztán meghalt, és behozták Szabadkára egy paraszt szekéren. A holtteste paréjjal és fűvel volt letakarva. Az öngyilkosság híre hamar elterjedt és sokan állták körül a kocsi, ahová nemsokára az apja is megérkezett.” (Bácskai Hírlap)

Minden a helyén volt az életében. Csak „a szer” volt erősebb nála.

Gondolkodjatok el ezen a történeten, olvassátok el a róla szóló szövegeket, írjátok meg a véleményeket!

Bence Erika

Tolnai Ottó
árvacsáth

kifutottunk a tisztásra
lesz méz
lesz méz
egy-egy ideges mednyánszky-bokor
és árvalányhaj
ó
árvalányhaj
térdre buktam
és simogattam
a föld haját
égő lányhaját
a lány földhaját
simogattam
ó
árvacsáth
árvacsáth
földhaját
simogattam
majd felnéztem
s láttam körül
hajból font fészkekben
repedező smaragdokat
lányhaját gyújtani érkező égő égitesteket
égő lányhaját legelni érkezők agancsait
égő
égiek
pikkelyes dög-diszkosz puffan
nincs többé tő
a bácska-y tő
szén ír
idill-t
boldogság . boldogság
így közepén ponttal
avagy óriás karbunkulussal
lesz méz
lesz méz
jimenéz
a homlok megköttetett
megköttetett rég
árvacsáth
árvacsáth
gyémánthajszálad vág
vág égő tükröt
vág égő ablakot
árvacsáth
kifutottunk a tisztásra
megköttetve
kifutottunk a tisztásról
megköttetve rég
ó
árvacsáth
fehér cipőid egymást rugdossák
ÉS: ez a tánc.
mezítláb
meztelenített
árvacsáth

GYÖNGYHALÁSZ

Kopeczky László

Akit a táj nyugalma megölt

Az égre dobáltam magam,
Kőbe haraptam
Vaskalaposok között
Hetyke szalmakalapban.

Bada Dada

Apa kocsit hajt

„Gyere Tibor! Megyünk a városba!”
Dudál türelmetlenül Apa.
Apa kocsit hajt.
Két kézzel, egy kézzel, kéz nélkül Apa kocsit hajt.
Apa ideges! Hú de ideges Apa, bizony!
Apa kocsit hajt figyelmesen, tapasztaltan, türelmesen!
A járókelők sétálnak a friss levegőn Apa pedig kocsit hajt.
Apa kocsit hajt; nagy, fehér, Fiat ezerötszáz gépjárművet!
Jáááááááááááájjjj, Apa hogy hajtod a kocsit! Ez borzasztó!
Ez borzasztóóóóóóóó, ez borzasztóóóóóóóó, Apa hogy hajtod a kocsit!
„Apa nézd! Egy ismerős megy a járdán és nem lép le az útról se mert akkor talán egy kis veszély fenyegeti!”
Apa legyint – és Apa kocsit hajt.
Apa tudja hogy helyes munka – és időbeosztással minden nehézséget át lehet hidalni.
Mert Apa tudja hogy helyes munka – és időbeosztással minden nehézséget át lehet hidalni bizony.
Apa szememben egy hős személy,
Anya pedig a legdrágább nekem a világon!
Fehér gépjármű gyorsan suhan mert Apa vezeti.
Apa tudja fékezni az indulatait.
Ő tapasztalt.
Megérkeztünk úticélunk végére, sikerült a tervünk!
„Vége egy kalandnak” mondja Apa most.
Mi bent vagyunk Apával a városban!
Miiiiiiii bent vagyunk a vááááááárosbaaaaaaaan Anya otthon főz!
Anya otthon főz!
Anya otthon főz finom ebédet!
Vége!

Balogh István

József: Jelenések

A Brenner-hágón
suhan be Svájcba
mindig a kikelet.

Tühegyen át
tízezer tavasz.

Homokember
teliholdban
halkan hegedülget.

Adobe Photoshop Lightroom

Volt idő, amikor mindenki maga hívta elő, nagyította fényképeit, sőt valaha még a fényérzékeny emulziót is maguk a fotósok keverték, öntötték az üveglemezre. Aztán a nagyipar szép lassan meghódította a fényképezést is, és a színes filmes korszakban már a hivatásos fényképészek közül is csak kevesen foglalkoztak labormunkával.

A labormunkát felváltó digitális utómunkákhoz sokan egyből a Photoshopot választják, pedig annak két nagy hibája is van. Az egyik, hogy drága, a másik, hogy bonyolult. Ráadásul a Photoshop inkább emlékeztet egy rajzoló-programra vagy egy műszaki-tudományos képfeldolgozó rendszerre, mint azokra a dolgokra, amelyeket az ember a sötétkamrában régebben megtanult. Lássuk be, hogy a fényképezés is egy szakma, a Photoshop alkalmazása pedig egy másik. Ami nem baj, csak mindkettőt strapás megtanulni. És felesleges is, ha van egyszerűbb megoldás.

A Photoshop Elements otthoni, hobbifelhasználásra ideális bárkinek, de a profi fotós hamar beleszalad a korlátaiba. Szükség volt hát egy olyan szoftverre is, amelynek használatát ugyanolyan könnyű megtanulni, mint a Photoshop Elementsét, de mindent tud, amit egy fotós általában kihasznál a Photoshop képességeiből. Ez lett az Adobe Photoshop Lightroom 1.0.

A Photoshop Lightroomot képszerkesztő szoftvernek nevezni éppúgy túlzott leegyszerűsítés volna, mint RAW-konverternek. Ez az univerzális termék a teljes képfeldolgozási munkafolyamatot felöleli: RAW-konverter, képrendező, katalógus, prezentációkészítő és nyomtatószerző egyben, akárcsak a Photoshop Elements.

A Lightroom felhasználói felülete kellemes, esztétikus, jólesik vele dolgozni, még ha néha hibázik is itt-ott. A panelek ki-be csukhatók, félresöpörhetők, ahogy a munka megkívánja. Az egész testre szabható, drag-and-drop meg minden, ahogy az manapság illik. A szoftver fontos újdonsága a moduláris felépítés. A rendszer most öt modulból áll. Ezek a Library, a Develop, a Slideshow, a Print és a Web modul. Az Adobe szerint a modulkészlet bővíthető és a modulkészítéshez a jövőben kiadnak egy fejlesztőkészletet külső fejlesztők számára. Várható tehát, hogy számos modul fog megjelenni, hasonlóan a Photoshop plug-inekhez.

Érdekes modul a Slideshow. Könnyen kezelhető, ha valaki dolgozott már hasonlóval, akkor nem okoz különösebb meglepetést. Ha nem akarjuk a gyűjtemény minden képét levetíteni, akkor érdemes a vetítéshez egy külön kollekciót összeállítani a Library Collections paneljén. Egyébként a Slideshow-ba mindig azok a képek kerülnek, amelyeket a Libraryben kijelölünk. Ha nem választunk külön egyetlen képet sem, akkor a teljes gyűjtemény vagy az utoljára importált képek, vagy a szűrés eredménye, vagy az aktuális mappa, vagy kollekció, aszerint, hogy a Library, Find, Folders vagy Collections panelen mi van beállítva.

A Slideshow-ban a jobb oldali panelek beállítása annyira intuitív, hogy használatuk semmilyen magyarázatot nem igényel. A háttérkép, az árnyék és a vonalak mind beállíthatók, a vetítéshez hangsávot is lehet adni. Ha több monitor csatlakozik a számítógéphez, kiválaszthatjuk, hogy melyiken jelenjen meg a vetítés. A diák és az átúsztatás idejét be lehet állítani, de különféle áttűnéseket, effekteket nem lehet választani.

A HTML- és a Flash exportálás lehetősége külön modulba került. A Web modul működése sok szempontból hasonló a Slideshow modulhoz, de nagyon sok beállítása eltérő. A bal oldalon többféle, előre elkészített HTML és Flash galériasablonból lehet választani. A jobb oldali paneleken meg lehet adni, hogy milyen adatok jelenjenek meg a webgalériában, és egyénileg lehet tenni

a galéria színekészletét. Az elkészített galériát a merevlemezre menthetjük vagy a Lightroomból, FTP kapcsolaton keresztül, közvetlenül fel lehet tölteni egy webszerverre.

Az Adobe Photoshop Elements egyik lényeges és szándékos korlátozása a Photoshophoz képest, hogy nem ismeri a CMYK színrendszert. Ez a Lightroomban sincs másként. CMYK képeket sem importálni, sem exportálni nem tud.

Ezek után nyugodtan megállapíthatjuk, hogy a Lightroomnak semmi keresnivalója nincs a professzionális nyomdai előkészítésben. Nyomtatási funkciói kis példányszámú nyomatok előállítására, fotónyomtatók kiszolgálására valók. Kényelmesen nyomtathatunk különféle méretű fotópapírokra egyedi képeket vagy contact sheeteket. Néhány gyári sablonból itt is lehet választani, ezenkívül állítható a sorok, oszlopok száma, a margók, a térközök, a vágójelk, a szegélyek stb. A nyomatra rá lehet varázsolni a fájlnévet, az EXIF és IPTC adatokat és megjegyzéseket is. A kép finom részleteinek, például feliratok olvashatóságának megítéléséhez jól használható a draft módú nyomtatás.

Photoshop vagy Lightroom? Ezt a kérdést több internetes oldalon is feltették már. Úgy tűnik, a kérdés rossz. Nem lehet összehasonlítani a két szoftvert, mert nem ugyanarra a feladatra valók. Ha olcsó és hatékony megoldást keresünk a képek rendszerezésére, gyors javításokra és bemutatásra, akkor jó döntés a Lightroom. Sok fotográfusnak a Lightroom teljesen elegendő minden feladathoz. Nagyon intuitív, gyorsan tanulható rendszer. Másoknak hiányoznak a Photoshop kifinomult eszközei, szolgáltatásai, kreatív lehetőségei és sokféle plug-inje. Egy stúdióban vagy szerkesztőségben a két termék kiegészíti egymást. A Lightroom hatékony eszköz a fotós kezében, a grafikus pedig csodákat tehet a Photoshoppal.

A Szent Péter-bazilika

A Trevi kút

UTAZZ VELÜNK!

Róma, az örök...

Igen, igen és igen! Róma az örök város. Róma az örök téma, hiszen minden út Rómába vezet, sőt még a harangok is Rómába mennek a Nagyhéten...

Évente több millió ember látogat el a hét dombra épült városba. Ez az a hely, amelyről mindenki tud valamennyit, mert e tudás alpműveltségünk egyik lépcsőfoka. Ki ne ismerné a Tiberis folyóba dobott ikerpár, Romulus és Remus legendáját, akiket egy anyafarkas nevelt fel? Romulus és Remus saját területüket elkerítve falakat emeltek. Remus gondatlanul átugrotta fivére falát és Romulus ezért meggyilkolta őt. Ettől a perctől – egészen pontosan Kr. e. 753-tól – datálható a város történelme. A várost Romulus után Rómának nevezték, könnyen megeshetett volna, ha Remus nem ugorja át a falat, akkor ma Rémába látogatnánk.

Az első városfalat Servius Tullius etruszk uralkodó emeltette, aki a későbbiek folyamán kialakította a katonai és politikai élet első szervezett formáját. Uralkodása egészen Kr. e. 509-ig, az első köztársaság megalakulásáig tartott. A köztársaság élén két konzul állt, tanácsadó testületük a szenátus volt. Kr. e. 107-ben Gaius Marius lesz a konzul, vagyis a későbbi Julius Ceasar. Uralkodása békét hozott Róma életében, és Kr. e. 59-ben alapított 1. Triumvirátusa révén újra felvirágoztatta a várost. Sajnos a megosztott uralkodási forma nem volt célravezető. Félreértések támadtak az irányítást illetően Ceasar és Pompeius közt. Kr. e. 44-ben Ceasart meggyilkolták. Utódja örökbefogadott fia Octavius lett, aki birodalmi szinten békét teremtett. Az utolsó császár 476-ban bukott meg, amikortól is az ókor végét datáljuk. Ez a dátum volt a kereszténység kezdete is. Kezdetét vette a pápák politikai és egyházi irányítása, mely korántsem volt viharoktól mentes.

Róma híres amfiteátruma, a Colosseum a világ legismertebb nevezetességei közé sorolandó. Jelentőségével, rendeltetésével mindenki tisztában van, számos film forgatási helyszínül szolgált már, építészeti megoldásai mégis megannyiszor csodálatra készítetnek minket. Sajnos már sokat elhordtak falaiból a helyiek, mindez nagyságát így sem csökkenti. Hihetetlen, hogy már akkoriban tudták a térkialakítás milyen hatással van a hangok terjedésére. Az állatoknak épített labirintuskifutó pedig eltöprel emellett, hogy a falak hatalmas kőköveit földrengésbiztosan

építették fel. A „téglákat” ugyanis vassal húzták össze. Az év bármely hónapjában érkezünk is ide, látogatók százaai várják nap mint nap az élményt, hogy átérezhessék gondolatban azt, amit egykor a császár is átélhetett...

A mai Szent Péter-bazilika helyén egykoron a Néro által létesített Circo Vaticano stadionja állt. Nagy valószínűséggel ezen a helyen végeztek ki az apostolokat, annyi azonban bizonyos, hogy itt Pétert egy jelöletlen sírba helyezték, csak a későbbiek folyamán jelölték meg a keresztények a sírját egy vörös fallal. Ma a sír a nagy oltár alatt található. A stadion megszüntetését és az első bazilika építtetését Constantinus császár kezdeményezte 315-ben. A Constantinus emelte bazilikát hosszú időn keresztül, több mint ezer éven át nem fejlesztette senki. Majd a 15. században kezdeményezték a felújítását, ám az olyan rossz állapotban volt, hogy felhagytak az eredeti tervvel és lebontva az épületet egy teljesen új bazilikát emeltek fel. Az építkezés százötven hosszú évig tartott. A templom építésekor Michelangelo már 72 éves volt, munkái mégis világhíresek. Ki ne hallott volna a Sixtus-kápolnáról vagy a híres Piétáról? A bazilika teljes befejezését azonban már nem érthette meg. Monumentálisát kifejezően elég csak annyit megjegyezni, hogy

60 000 hívő befogadására képes. A kupola pedig, amit Michelangelo tervezett 119 méterre magasodik az oltár fölé, melynél egyedül a pápa jogosult misét celebrálni.

Róma egyik szimpatikus, bár történelmileg egyáltalán nem jelentős látványossága a Trevi kút. Környéke olyannyira zsúfolt a rengeteg turistától, hogy elsőre fel sem tűnik az amúgy gigantikus, két házfal közé beékeltszökőkút. Nevét az ide vezető három útról kapta. Nagyon érdekes, hogy a kút vízellátását a római kori vízvezetékén keresztül kapja. Tisztítására azonban csak 1991 óta van megoldva. A hagyomány szerint, ha háttal állunk a kútnak és így egy érmét dobunk bele, biztosítva van a következő látogatásunk Rómába. Ha pedig még egy érmét dobunk a fent leírtak szerint, akkor egy újabb kívánságunk teljesülhet.

A Colosseum

S. L./L. G.
Lennert Eric fotói

Tegyél rendet az életedben! (3.)

Stresszfaktor: iskola

„Magadnak tanulsz, nem az iskolának.” Minden tanár ezt mondja. És hát ebben van is igazság.

Ne pánikolj!

Lazíts! Ha stresszelsz, pattanásos lesz. Még ha el is úszol a feladatokban, szedd össze magad és át fogod látni a helyzetet.

Oszd be jól az időd!

Rendben, hogy van kedvenc tantárgyad, de ne csak ebből készülj! Szentlej időt a többi tantárgyra is! Lehet, hogy soha nem lesz matekzseni, de legalább nem kapsz rossz jegyet.

Tegyél kedved szerint!

A suliban működik az ízlésrendőrség. Az a fontos, hogy mindenki laza legyen. Ha neked nem jön be ez a stílus, ne erőltesd! Szereted az énekkart, de mások szerint ciki? Na és! Te csak énekelj!

Nadrág a női ruhatárban

Nadrágot csak a barbárok hordának – vélték az ókori Rómában, s inkább két-három tunikát húzva védekeztek a hideg ellen. Azonban a terjeszkedő birodalom északon harcoló katonái megirigyelték és átvették a kelták és germánok e praktikus viselését.

A későbbiekben a nadrág annyira elterjedt, hogy mára már a nők körében is vannak olyanok, akiknek több nadrágjuk van, mint szoknyájuk. A farmernadrág napjainkban nemcsak a férfiak egyen viselete, a nőék is. Pedig nem is olyan nagyon régen elképzelhetetlen volt, hogy a nők nadrágot viseljenek.

Európán kívüli országokban sok helyen viselnek bugyogót az asszonyok is. Európában azonban a nadrág viselete évszázadokon keresztül a férfiak kiváltsága volt. Az írott törvények mellett íratlanok is tiltották a szebbik nemet a nadrág viselésétől.

Például Szent Johanna vétkei között az is szerepel, hogy nadrágot viselt. Igaz, Velencében a 15. században az otthonokban kezdtek térdnadrágot viselni a romlott erkölcsű nők, de az éppoly kuriózum volt,

mint a 19. századi híres író, George Sand extrém szokása, hogy időnként pantallót húzott. A nadrág csak a 19. század közepén lopakodott be a nők ruhatárába. Először a fürdőruhák hosszú, fodros, bokáig érő nadrágjával. A század második felében a divatos váló sportok – a vívás és a torna – nadrágot követeltek, de ezt még mindig a tornatermek zárt falai között vették fel. A bő, térdig érő, derékban erősen ráncolt bugyogóban a színésznők kimerészkedtek a kabarék színpadára is.

A z igazi szenzáció a biciklista, azaz a szoknyanadrág volt. A századforduló divatlapjaihoz özönlöttek a tanácsaltalan hölgyek levelei: „Erkölcös-e az ilyen öltözközés?” A szerkesztőségek megnyugtatták a pedálozni óhajító hölgyeket, hogy a szoknyanadrág még mindig a legjobb megoldás.

O. J.

Miért fekete a gyász színe?

A mikor mindenszentekkor vagy a halottak napján a temetőben jártatok, lehet, hogy felmerült bennetek a kérdés, miért a fekete a gyász színe.

A halottak tisztelete ősidők óta vallásos elképzeléseken nyugodott. A gyászoló rokonság a halottól és önmagától bizonyos mágikus eszközökkel akarta távol tartani az ártó szellemeket. A védekezésnek azt a módját választották a kezdet kezdetén, hogy levetettek magukról minden irigylésre méltót. A test egykori lemeztelenítésének halvány emlékképe az a mai szokás, hogy a férfiak kalaplevéve kísérik a kóporsót. A későbbi európai gyászöltözközésnek is ez az ősi elképzelés az alapja. A gyászolók kezdetben dísztelen, kopott vagy éppen szennyes ruhát öltöttek. Így hát azok az északi népek, amelyek csak fekete bárnyót tartottak, s így fekete gyapjúruhát viseltek, természetesen feketében gyásztak. Ez a hétköznapi, dísztelen öltözet azonban nem volt szükségszerűen fekete, hanem az öltözközés használt anyag fehér is lehetett. A mai Európában általános a feketében gyászolás, de néhány szláv országban vidékenként a fehér színt tekintik a gyász színének. Ázsiában például az indiaiak a fehér, a kínaiak a fehér és a kék színekben gyásznak.

Atörökbecsei Miloje Čiplic iskolában papírgyűjtést szerveztek. Az akció egész októberben tartott, és a tanulók mellett a tanárok is részt vettek. Nagy lelkesedéssel buzdítottak bennünket. Otthonról és a nagyszülőktől is minden fellelhető papírt az iskolába vittünk. A legsikeresebb nap október 20-a volt. Az önkéntes jelentkezők kiskocsival jártak a városban házról házra. Aznap 743 kg papírt sikerült összegyűjteni. Ez az előzőleg összeszedett mennyiséggel együtt közel 4 tonnát nyomott. A legügyesebb gyűjtők jutalmul ökológiai témájú kiránduláson vesznek részt. A gyűjtést négy tanárnő irányította. A képen három lelkes papírgyűjtő. – **Pataki Karolina és Pataki Antónia**

Alisza, a futó

Az osztályunkban van egy nagyon jó futó, Sípos Alisza, aki rendszeresen megnyeri a futóversenyeket, amelyet iskolán, illetve a Vöröskereszt szervez. Az egész osztály büszke rá. A legutóbbi verseny után beszélgettem el vele.

- Hogyan készültél a versenyre?
- Tornaórákon törekedtem, hogy minél több kört fussak le, minél rövidebb idő alatt.
- Milyen versenyeken vettél részt?
- Részt vettem az iskolai futóversenyen, ahol minden alkalommal sikerült az első három helyezések egyikét megszerez-

nem A futás a boldogabb gyermekkorét elnevezésű versenyen tavaly második, az idén pedig első lettem.

- Mit nyertél?
- Az iskolai futóversenyen tornából ötösöket kaptam, a városi futóversenyen pedig egy sapkát, tolltartót, kekszeket a Banini felajánlásával és három fogkefét.
- Foglalkozol-e más sporttal?
- Nem igazán, mert a tanulás lefoglal.

Az osztálytársaim és a magam nevében sok sikert kívánok Aliszának.

Tóth Márton, 6. osztály
Fejős Klára iskola,
Nagykikinda

Régi mesterség

Manapság a számítógép nagy szerepet játszik életünkben. Szinte minden munkát ennek segítségével végeznek az emberek. Az emberi erőt gépek helyettesítik. Számos mesterség emiatt már ki is halt.

A mi falunkban él egy mester, aki egy régi mesterséget űz: fafaragással foglalkozik. A tanyán, ahol lakik, még villany sincsen, mindent kézzel készít. A faluban szinte minden házban megtalálható a munkájából egy-egy darab. Gyönyörű virágtartókat, lépcsőoszlopokat, képereteket, vázákat, falidíszeket, polcokat, golyóstollakat faragott már. Nem csak nálunk, hanem a környező falvakban is népszerűek voltak munkái.

Egyszer, amikor szüleimmel nála jártunk, elmondta:

- Régebben minden menyasszony velem készítette el az eljegyzési dobozát, amelyet a vőlegényének adott ajándékba. A lakodalomban az általam készített kosárákból kínálták éjfélkor az italt és a cukorkát a vendégeknek. Igyekeztem minden tárgyat más motívumokkal díszíteni.

Még ma is sok szép és érdekes tárgyat lehet látni otthonában. Szerintem a kézzel készített tárgyak sokkal értékesebbek, mert azokba a mester beleviszi az érzéseit is. Minden darab egyedi alkotás.

Sándor Lenke, 7. osztály
Cseh Károly iskola, Törökfalva

MIZUJS?

Női foci

Az osztályunkban van egy lány, aki furcsa sportot űz. Mindenki egyetért azzal, hogy ez szokatlan, de ő szereti. Neve Simon Livia, tizenhárom éves, haja gesztenyeszínű, szeme barna, 157 cm magas. Valójában már két éve focizik, igaz keveset, de büszkén mesél. Mikor edzeni kezdett, először játékos volt, majd egy ideig kapus. Őszintén szólva, neki jobban tetszik játékosként állni a pályán, mint kapusként. Erre az edző is rájött, és most visszatette Livit a játékba. A csapat többi tagja Verbásról való. Érmek még nem kaptak, de egy serleget már kiharcoltak maguknak. A meccseket Újvidéken, Belgrádban, Szabadkán és Pancsován játsszák. Eddig huszonkilenc meccsük volt, több győzelemmel, mint veszteséssel. Livi mosolyogva válaszolt kérdéseinkre.

- Miért választottad ezt a sportot?
- Nagyon kíváncsi voltam, milyen lehet egy női csapatban. Másrészt a tévén jónak tűnik a foci, és ki akartam próbálni. Kicsit goromba sport, de szeretem.
- Milyennek látod a női foci jövőjét?
- Ami a csapatunkat illeti, biztos vagyok benne, hogy dobogóra jutunk. Jelenleg az ötödikek vagyunk.
- Hányszor edesz hetente? Jut idő a tanulásra is?
- Hetente kétszer vagy háromszor van edzés. Néha kimarad a sulis miatt.

lyegeksem beosztani az időmet, de van, amikor sulis után csak egy gyors ebédre jut időm, és máris rohanok a pályára. Ilyenkor a tanulás látja kárát. Livi a foci mellett szertornázik is másfél éve. Tavaly első helyezett volt a községyi versenyen.

Mi nem is tudunk mást hozzá tenni, csak sok sikert kívánni.

Horvát Hermína, Pálincás Ottília, 7. osztály
Miloje Čiplic iskola, Törökbecse

Doroszló

A helybeli Szent Imre templomban ifjúsági kórus alakult. Tagjai a Petőfi Sándor iskola katolikus vallású tanulói, vezetőjük pedig Klem Valéria tanítónő. A kórus vasárnap délutánonként próbál.

Az iskolában angol szakkör alakult Turkál Marianna tanárnő vezetésével. Tagjai az ötödik és hatodik osztályok legjobb angolosai. Hetente tartanak összejövetelt, mostanában többször is, mert egy angol nyelvű jelenetet próbálnak. Az iskolánapi műsorban adják majd elő.

A felsősök kábítószerezellenes előadássorozatot hallgattak meg. Az előadásokat Pelt Ilona, a szülői tanács elnöke szervezte meg.

Doroszlón jártak az újvidéki Sonja Marinković iskola tanulói Muhi Gabriella magyartanárnök vezetésével. A kirándulókat Brindza Ildikó magyartanárnök és Kovács Endre néprajzkutató fogadta. Az újvidékiek megtekintették a falu nevezetességeit: a tájházat, a Fehér Ferenc emlékházat, Samu Kati néni tisztaszobáját, a Szentkúti-templomot, a Szent Imre templomot, Herman Ottó egykori lakhelyét és Arvedi Emilio gróf lovardáját.

– **Brindza Beatrix**

Óbecse

Október 21-én a Samu Mihály iskolába látogattak az óbecsei Vidra Rádió és Televízió képviselői. Három sakktablát és sakkórát ajándékoztak a sakkcsoporthoz, amelyet Jovanović Dragoljub tanár vezet.

Október 31-én Halloween-partit szerveztek az iskola felsősei Nagy Claudia és Újházi Eszter tanárnők vezetésével. Tanítás után mutatták be a résztvevők ötletes maszkjait az előcsarnokban. – **Balzac Henrietta**

Sziasztok!

Nagy örömmre szolgál, hogy olyan iskolákból kaptam mostanában tudósításokat, amelyekből már régén érkezett hír. Ilyen például a nagyikikindai Fejlős Klára iskola, a törökbecsei Miloje Čiplic iskola vagy a csantavéri Hunyadi János iskola. Persze az adaiak az idén is nagyon szorgalmasak. Szószaporítás helyett jöjjen a névsor: Görög Vivien, Balassa Kinga, Gecső Ákos, Apatócki Flórián, Rákos Attila, Sebők Szabolcs, Bárány Dóra, Kordován Ariella, Bor Emil, Bakos Bettina, Ginder Attila, Nagypál Nik, Ürményi Fejenc, Dobrotka Katinka, Boros Brigitta, Maletaški Krisztina (Ada); Földi Tamara (Csantavér); Gulyás Klaudia (Orom); Fekecs Boglárka, Zabos Anita, Kiss Klaudia, Homolya Evelin, Dudas Dominika (Zentagunaras); Molnár Keri István (Bácskertes); Nagy Viktor, Sándor Lenke (Törökfalva); Szőnyi Csongor, Szőnyi Arabella, Horvát Hermína, Pálincás Ottília, Pataki Karolina, Pataki Antónia (Törökbecse).

Várom további híreiteket! Baráti szeretettel:

Trityi

Nem vagyok ideges!

Sajnos, sokan nem tudnak kellőképpen uralkodni magukon, hiába bánják meg dühkitöréseiket azonnal. A tesztből megtudhatod, te mennyire vagy képes türtőztetni magad a feszült pillanatokban.

1. Könnyű téged felbosszantani?

- a) Igen, elég gyakran megteszik.
- b) Néha igen, néha nem.
- c) Nem, de ha mégis, hamar elmúlik.

2. Mit teszel, ha látod, hogy az üzletben sokan vannak?

- a) Inkább be sem megyek.
- b) Bosszankodom, hogy mindenkinek most kell vásárolnia.
- c) Nincs mit tenni, mérgesen bemegyek.

3. Az iskolában apró félreértések miatt indokolatlanul elmarasztal az osztályfőnököd. Hogyan fogadod?

- a) Kikérem magamnak az elmarasztalást.
- b) Felháborodok, mert nem szeretem, ha más hibája miatt engem marasztalnak el.
- c) Nem érdekel a dolog, előbb-utóbb úgyis kiderül az igazság.

4. Zsúfolt az iskola folyosója és valaki rálép a lábadra. Hogyan reagálsz?

- a) Rákiabálok az illetőre, hogy miért nem tud vigyázni.
- b) Arrébb tessékelem az illetőt.
- c) Nem nagy ügy, mindenkivel előfordul.

5. Lekésed a találkát és a barátnőd/ barátod nem vár meg. Mit teszel?

- a) Felhívom őt és jól leszidom, hogy miért nem várt meg.
- b) Ideges leszek, mert nem tudom, hol lehet.
- c) Sohasem kések.

6. Igazságtalanul megvádolnak az üzletben, hogy valamit „zsebre tettél”. Hogyan intézed el a dolgot?

- a) Azonnal hívom a főnököt és panaszt teszek a gyanúsításért.
- b) Hangosan kikérem magamnak, hogy ilyen kellemetlen helyzetbe hoztak.
- c) Megmutatom, mit vásároltam, kirakom a zsebeim tartalmát és bebizonyítom az ártatlanságomat.

7. Van valaki a környezettedben, aki hirtelen haragúnak tart?

- a) Igen, nem is kevesen.
- b) Nem túl sokan, de akadnak.
- c) Nincs.

8. Gyakran megbántod a családtagjaidat?

- a) Nem, inkább fordítva történik.
- b) Ha rossz hangulatban vagyok, akkor igen.
- c) Ritkán, de ha előfordul, rögtön elnézést kérek.

9. Érezted már, hogy tehetetlen dühödben legszívesebben kiabáltál volna?

- a) Sokszor előfordult.
- b) Igen, de nem túl gyakran.
- c) Nem.

10. Ideges természetűnek tartod magad?

- a) Igen, határozottan.
- b) Néha.
- c) Nem, ellenkezőleg.

Értékelés

10 és 14 pont között: A nyugalom és a higgadtság nem tartozik az alaptulajdonságaid közé. Ideges természetnek az oka elsősorban te magad vagy. Érdemes lenne elgondolkodnod azon, hogy bizonyos helyzetekben miként cselekedtél és viselkedtél. Igyekezz uralkodni magadon, még ha eleinte nehezen megy is. Meglátod érdemes!

15 és 26 pont között: Alapvetően nyugodt természetű vagy. Ha néha elkap az indulat, ez természetes, hiszen minenkinél betelik a pohár. Nem szégyellni való, ha nincs mindig és mindenkire türelmed. A legnagyobb gondod az, hogy jelentéktelen dolgokon is képes vagy idegeskedni. Helyes hogy ki is mondd, amit gondolsz, de nem mindegy, hogy hogyan. Nem árt néha háromig számolni előtte.

27 és 30 pont között: Már-már túlzott nyugalmad félénkségnek, bátortalanságnak nevezhető inkább. Engedd szabadjára érzelmeidet. Ha úgy érzed, megbántottak, adj hangot ennek. Bátran állj ki az igazadért! Vállald a kellemetlen helyzetet, amit indulataid okoznak, mert sok esetben a támadás a legjobb védekezés. A belső feszültség visszaszorítása csak bizonyos határig lehetséges, mert egyszer szétfeszíthet a „gőz”.

PONTOZÁS

Minden a válasz 1, minden b válasz 2 és minden c válasz 3 pontot ér.

Válaszol: **Bori Mária** pszichológus

„Kedves Bori Mária!

Én egy 13 éves lány vagyok. Tudom furcsán hangzik, de nem igen érdekelnek a fiúk. Igaz, szerelmes vagyok az egyik osztálytársamba, de nem ez a lényeg. Az egyik osztályban van egy bukott, 15 éves srác, aki egyáltalán nem izgat, de ő teljesen rám van kattannva. Nem az esetem, az igazi ellentéte! Én 162 cm magas vagyok, ő jóval alacsonyabb. Nem valami szimpatikus, ráadásul nem hallott még illemről. Nem érdekli a véleményem. Szóltam az igazgatónak, de nem érdekelt, a szüleim meg azt mondják, hogy oldjam meg én. Próbáltam, de nem ért semmit sem a szép szó, sem a verés, egyszóval semmi! Gyűlölöm és szeretnék megszabadulni tőle! Kérem, adjon választ!

Cuszuki”

Válasz:

Kedves Cuszuki!

Először is elnézést kérek, ha elírtam a jeligédet, de nem volt teljesen egyértelmű, amit leírtál. No de lássuk most a gondot! Van egy 13 éves lány, akire „rákattant” egy 15 éves bukott fiú, mondhatjuk úgy is, hogy a „rosszak rosszsa”. Sajnos, nem írtál arról, hogy hogyan néz ki való-jában a „rádkattanás” és milyen viselkedéssel üldöz téged, ami sokat segítene a hatékony megoldás megtalálásában. Sajnálom, hogy a felnőttek részéről süket fülekre találtál, de tudod milyenek a felnőttek, ők úgy látják, hogy nem olyan nagy a gondod, nem szükséges, hogy beleavatkozzanak. Ami a „rosszak rosszát” illeti, ő is csak egy ember, aki arra vágyik, hogy észrevegyék, hogy létezik, és tartozni szeretne valahova, azt szeretné, hogy szeressék. Ezt a fontos életszükségletet pedig sokszor nem a legmegfelelőbb formában és módon szeretné kielégíteni. Ami a problémád megoldását illeti, több jó dolog is van. Az első és a legfontosabb, hogy a fiú nem az osztálytársad, így nem kell egész napot együtt tölteni vele. Másodszor az iskola területe igen nagy, így megtalálhatod a módját, hogy ritkán fuss vele össze, kevesebb alkalmat adva arra, hogy a vonzalom kinyilvánításának eszközeit rád zúdítsa. Beszélj meg a barátnőiddel, hogy ne a megszokott úton menjetek haza (ha csak lehet), és fogjatok össze, hogy többen legyetek együtt, hogy ne nyíljon alkalma egyedül lenni veled. Az utolsó és a legfontosabb dolog, lévén, hogy a kommunikáció minden formáját megpróbáltad (szép szó, verés, beszélgetés...), csak egyvalami marad hátra. A lelki büntetés legnehezebb formáját alkalmazd, az ignorálást. Annyit jelent, hogy levegőnek kell nézned, mintha nem is létezne. Nem reagálsz a közeledésére, nem reagálsz, ha szól hozzád, nem viszonzod, ha rád néz... Ne vihogjatok, amikor odajön hozzátok, ne szóljatok vissza neki, még akkor sem, ha begurul mérgében, hogy nem figyelsz, figyeltek rá. Ha nem kap sem pozitív, sem negatív megerősítést a viselkedésére, előbb-utóbb lekopik. És végezetül, ha ez sem segít, nem marad más hátra, minthogy várd a tanév végét, amikor ő már kiöregszik az általános iskolai oktatásból.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizennégy éves lány vagyok, akinek két fiú is nagyon tetszik. Az egyik 15 éves, a másik 10 évvel idősebb. Elértem azt, hogy mind a kettő felfigyelt rám, és ha találkozunk, akkor köszönnék. Az idősebb fiú még mosolyogni is szokott rám. Úgy érzem, hogy az idősebb fiú sokkal jobban tetszik, talán szeretem is, de félek, hogy nagy a korkülönbség köztünk. A másik, a 15 éves fiú pedig kezd feledésbe merülni, mert szerintem az idősebb fiú kimutatta, hogy kedvel. Szerintem jó úton haladok, van-e remény? Mennyit várjak még, hogy a korkülönbség ne legyen szembetűnő? Kérlek, adj tanácsot!

Toni”

Válasz:

Kedves Toni!

A te estedben nagyon jó lenne vigyázni arra, hogy ne keverd össze a szimpátiát a szerelemmel, itt a felnőtt fiúról, vagyis a férfiról van szó. (Egy 24 éves már felnőtt férfinak számít!) Az biztos, hogy bárkiről is len-

BIZALMAS SOROK

ne szó, nagyon jól esne neki, hogy egy szép fiatal lány rajong érte (aki viszont nagyon sok dologban még nagyon is kislány). Az, hogy imponál neki a dolog, szimpatikus vagy neki, még nem jelenti azt, hogy járni is akarna veled, hogy többet is szeretne tőled, hisz nagyon sok akadályba ütközhetne. Az írott és a íratlan törvényekre gondolok. A törvényes dolog az, hogy te még kiskorú vagy. A másik pedig az, hogy az érzelmi, társas és értelmi fejlettségi szintetek is más. Hogy a tapasztalatbeli, érettségbeli, az érdeklődési területeken belüli korkülönbségről ne is szölgünk. Óriási ilyenkor a lépéskülönbség. Én azt ajánlom, hogy igyekezz a korosztályodnak megfelelő dolgokkal foglalkozni: az iskolával, a tanulással, a középiskola kiválasztásával, a szimpátiákkal, sporttal, táncsal, kerékpározással, szórakozással és főleg a hasonló korúakkal való barátkozással.

„Kedves Bori Mária!

Tizennégy éves lány vagyok, és egy igen furcsa kérdéssel fordulok ön-höz. A problémám a saját kereszttestvérem, egy lány, aki elszakított a barátomtól. Elhitette vele, hogy én mást szeretek. A fiú elhitte neki, és szakított velem! Egyszóval, vége lett. De a kereszttestvéremnek ez nem volt elég, most azon dolgozik, hogy az egész osztályt ellenem fordítsa. Mindenfelét hazudik nekik, vagy nem tudom mit csinál, de nem úgy viselkednek velem, mint régen. Mit csináljak, hogy végre békén hagyjon ez az álnok kígyó?! Azt vettem észre, hogy amelyik fiúnak megtetszem, arra rögtön rászáll. Többször is veréssel fenyegetett. Ezt tudják a szüleim is, és ők megtettek minden tőlük telhetőt. Az a legszörnyűbb az egészben, hogy ezzel a lánnyal egy osztályba járok és sehogy sem tudok szabadulni tőle! Mit tegyek, hogy leszálljon rólam? És mit tegyek, hogy visszaszerezsem a barátaimat, hogy ugyanúgy viselkedjenek, mint régen?

Úgy érzem, hogy az ördöggel van dolgom, aki csak rosszat akar nekem! Nagyon félek tőle! Mit csináljak! Kérem, adjon tanácsot!

Saci”

Válasz:

Kedves Saci!

Először is ne keseredj el túlságosan a kereszttestvéred miatt. Tudnod kell, hogy ennek a lánynak valamiért nagyon fontos vagy, valamid van, ami neki nincs, különben nem lenne irigy rád. Megeshet, hogy sok mindenben összehasonlítottak beneteket a szülei, és ez általában a te javadra történt. Ez megeshet mindenkivel, az édestestvéreknél is. A te estedben egy jó dolog van, nem édestestvérek közötti rivalitásról van szó. Őt nem kell „testvérednek” tartanod, még barátnak sem, csak egy ismerősnek. A másik jó dolog, hogy nem kell még sokáig túrnöd, hisz egykettőre vége lesz a tanévnek és szétválnak útjaitok. A fiú miatt se szomorkodj nagyon, hisz ha igazán szeretett volna, akkor nem veszi be azt, amit a lány mondott neki, nem szakított volna veled miatta. Ami a barátokat illeti, ők sem mutatkoztak a legszebb oldalukról. Biztos vagyok benne, hogy azért maradt még egy-két társ az osztályban, akik nem fordultak el tőled, akik szívesen barátkoznak, beszélgetnek veled. Barátkozz velük! És továbbra is legyél az, aki vagy, de a szimpátiákkal kapcsolatosan légy óvatosabb. Ne mutasd ki az egész osztály előtt, hogy ki tetszik. Barátkozzál azokkal is, akikkel eddig nem tetted. Iratkozz be valamilyen iskolán kívüli tevékenységre, táncra, tornára, aerobikra, nyelvtanfolyamra, ahol újabb ismeretségeket köthetsz.

A rivalisodot pedig ignoráld, tegyél úgy, mintha nem is létezne. Előbb-utóbb, ha látja, hogy már a tettei nem fontosak a számodra, hogy nem tud megbántani, lekopik rólad. És mindig gondolj arra, hogy neked van valamid, ami neki nincs, és ami nagyon fontos a számára: szülői szeretet, iskolai eredmény vagy valami más.

A csodálatos legyező

Valamikor, igen régen, élt egy fiatal pásztor. Szép száll legény volt, de szegény, mint a templom egere. Egy nap meglátta az öreg halász világszép leányát, s attól fogva éjjel-nappal ő járt az eszében. Megszerette a lány is a pásztort, még álmában is őt látta. Elhatározták, hogy hamarosan megtartják a kézfogót.

Csakhogya hiába. A halász leányát néhány nap múlva egy vén-séges, gazdag kalmár kérte feleségül. A szegény halász odaigérté neki, s ráparancsolt a leányra:

– Mától fogva a színét se láthatod annak az ágrólszakadtnak! Mire a hold elfogy, a gazdag kalmár felesége leszel!

Sírt, kesergett a lány, de nem tehetett apja ellen. A fiatal pásztor meg elbujdosott.

Ment, vándorolt, estére sűrű rengetegbe ért. Talált egy odvas, öreg fát, bemászott az odúba, hogy abban húzza meg magát éjszakára.

Éjfél tájban nagy zúgásra-morgásra riadt. A szörnyeteg erdei sárkány röppent a fa alá zsákmányával, egy fehér szakállú öregem-berrel. Jó erősen odakötözte a fához, és rárivallt:

– Reggel felfalak! Addig alszom egyet!

És már horkolt is, hogy zengett belé az erdő.

A pásztor nem sokat gondolkodott, kimászott az odúból, és gyorsan eloldozta az öregembert. Amikor megszabadult, így szólt az öreg:

– Megmentetted az életemet, legény! Fogd ezt a legyezőt. Aki ezzel háromszor meglegyinti magát, egy csapásra megfiatalodik!

Megörült a legény a ritka ajándéknak. Sietett vissza a falujába. Épp aznap volt a lakodalom. Jött is a násznép. Ott lépdelt a szépsé-

ges leány a csúf vénység oldalán. Szomorú volt az arca, fehér, mint a vászon.

Megsajnálta a pásztor, gondolta, ha már nem lehet az övé, segít rajta. Odalépett a vén kalmárhoz, elővette bűvös legyezőjét, és azt mondta:

– Fiatalodj meg! – Azzal háromszor meglegyintette.

Kisimultak a ráncok a vénember arcán, fehér haja visszafekete-dett, termete kiegyenesedett.

Hanem a mohó kalmár nem érte be ennyivel. Kikapta a legyezőt a pásztor kezéből, és tovább legyezte magát:

– Még fiatalabb akarok lenni! Még fiatalabb!

Szempillantás se telt belé – egy csecsszópo gyerek rugódzott a vén vőlegény helyén a porban.

– Nem menyasszony kell ennek, hanem dajka! – hahotázott a násznép, de nem széledt szét, hanem megülte nyomban a halász leánya meg az ifjú pásztor lakodalmát.

Japán mese

Unipan Helga illusztrációja

A feledékeny kanári

Dalát a kanári elfeledte –
mit tegyünk vele?
Hegyekbe ha űznénk, nem segítene!

Dalát a kanári elfeledte –
mit tegyünk vele?
Virgáccsal ha vernénk, nem segítene!

Dalát a kanári elfeledte –
mit tegyünk vele?
Vadonba elűznénk, nem segítene!

Elefántcsont hajócskába üljön,
evezzen, ha tud!
Hullámzó nagy tengeren
majd eszébe jut!

Ismeretlen japán költő
Rab Zsuzsa fordítása

Szilágyi Tosa Katalin illusztrációja

A vigvam

Ha valaki olvasott már indiánregényt, bizonyára ismerős számára a jellegzetes indián lakhely, a vigvam (angolul: wigwam). Persze, tévedés lenne azt hinni, hogy az összes indián törzs ilyen kunyhókban lakott. De az észak-amerikai földrész keleti erdősegeiben élő indiánoknál, akikkel a betelepülő európaiak legelőször találkoztak, a vigvam volt a legjellegzetesebb lakástípus. Ezekről az indiánoktól az európai nyelvek több szót is átvettek, ami a vigvam szót illeti, ezt az abenaki indiánoktól vették át.

A vigvam lehet kúp alakú, de gyakoribb a kupola alakú építmény. A vázát körös-körül

a földre szúrt, befelé hajlított hajlékony fatörzsek képezik, melyeknek felső végeit szorosan összekötözik. Ezeket még oldalról faágakkal kötözik körbe. Majd ehhez a hálószerű kerethez varrják hozzá a falakat képező fakéregdarabokat. A fakéregből egyébként az itt élő indiánok számos hasznos dolgot tudnak készíteni, mint például könnyű csónakjaikat. A tűzhely ez esetben is az építmény közepén áll, a bejárat mentén kétoldalt prémekkel borított fekhelyként és ülőhelyként szolgáló emelvény van. A falra vannak felaggatva szépen kidolgozott használati tárgyaik. Egyéb javaikat kosarakban tárolják.

Sz-s

Tudtad?

Az emberek nem mindig használták az étkezésnél kést, villát. Magyarországon 1364-ben egy „asztalra alkalmas kés” ajándékozásáról értesít egy oklevél hátára írt feljegyzés. Egy másik feljegyzés szerint: két megezüstözött kést, négy ezüstkanalat, valamint két, „az olaszok szokása szerint az étkezés kényelmére alkalmazott ezüst kis villát” kölcsön adtak. Akkor még a legelőkelőbb körökben is újdonság volt ezek használata.

Mi a griff?

Félelmetes és csodálatos lény, a fantázia szüleménye. Sasfejú és sasszárnyú, oroszlántestű (helyenként lófülű, tarajos, haluszonnal megjelenített) mondabeli állat.

Már az ókorban számos ábrázolása készült. A látnoki képesség és az éleselméjűség szimbóluma volt, mások a földi hatalom és az égi erő, az emberi és az isteni természet egyesülését látták benne. A görög mitológiában a griffek „Zeusz kutyái”, amelyek aranyat őriztek.

A középkori templomkapukon látható griffek a mennyország őrzői. A magyar népmesékben a kincset őrző bölcs madárként szerepel. Ugyanakkor más népek mesekincsében is előfordul. Így például

kedvelt alakja az indiai, a kazah és a kirgiz történeteknek. Mindenütt a hős segítőjeként ábrázolják.

A griff az oroszlánhoz és a sashoz hasonlóan a királyi tekintély kifejezője, ezért címerállatként és az ornamentikában (díszítőművészet) is gyakran szerepelt.

B. Zs.

Szólásmagyarázat

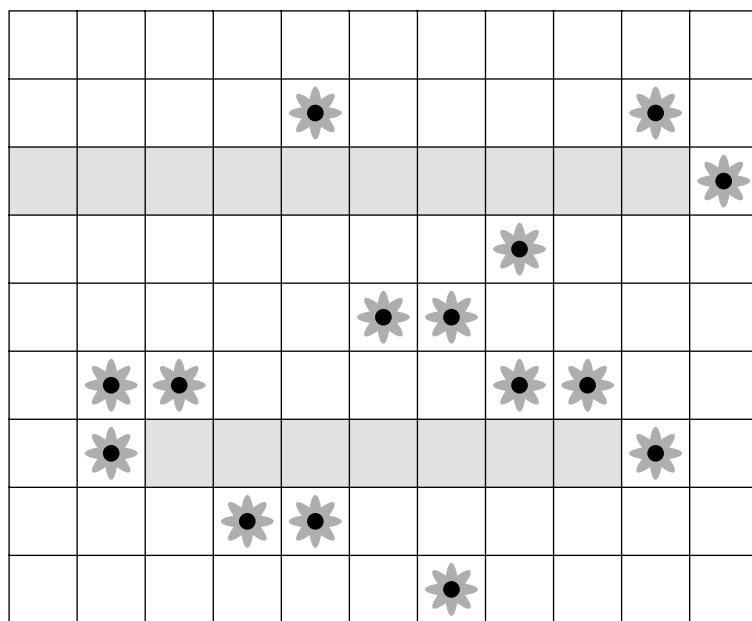
Fújják a kígyókövet

Aszólás azt jelenti, hogy többen valamiben cinkosak, valami rosszban egyetértenek, valaki ellen rosszat forralnak.

A szólás magyarázata az a régi hiedelem, hogy a kígyók időnként összegyűlnek, kört alkotnak, a szájukból a kör közepére, esetleg az ott levő kígyó fejére tajtékot fújjak. Ez rövidesen megkeményedik, és sötét smaragdszínű vagy csillogó kővé válik. A babona szerint az így keletkezett, úgynevezett kígyókőhöz különféle hiedelmek fűződnek. Állítólag gyógyítani lehet vele, más emberek megrontására alkalmas, megvédi tulajdonosát a titkos rontások ellen.

Ennek a szólásnak rokona az egy követ fújják változat is, amely ugyancsak rossz emberekre vonatkozik, akik olyanok, mint a követ fújó kígyók. A kígyók pedig gonoszak, bűnre csábítóak, gondoljunk csak a kígyó bibliai szerepére!

Berakós rejtvény

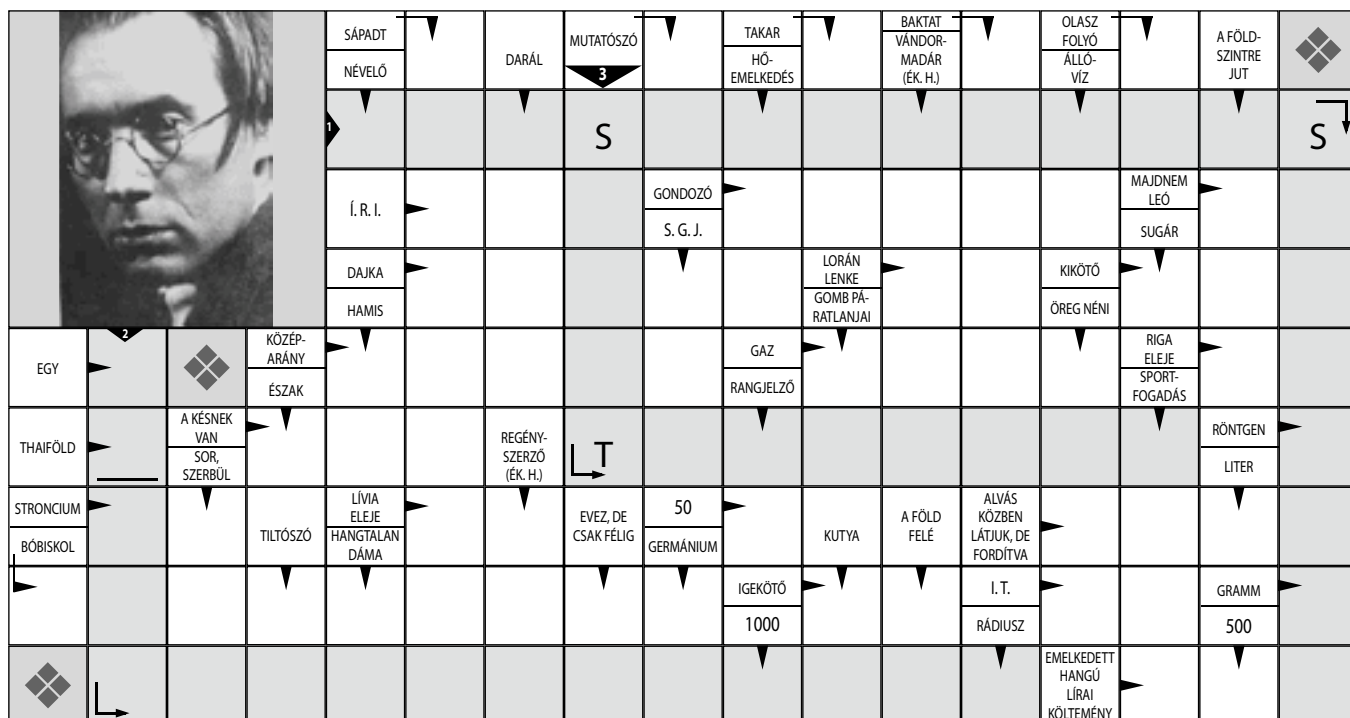

Betűrejtvények

Diagram showing four boxes labeled 1, 2, 3, and 4. Box 1 contains '3,14 AC'. Box 2 contains '5/2 RE' and 'GY E'. Box 3 contains 'S'. Box 4 contains 'DUC DUC'.

Skandináv rejtvény (35.)

Rejtvényünk az ősszel kapcsolatos. Szabó Lőrinc November című versének első két sorát olvashatjátok a megfejtés után.

Se eleje, se vége

	Y	Á	R	
	L	T	E	
	E	N	E	
	G	Y	É	
	A	R	T	
	A	T	A	

Soronként pótolod a betűket elöl és hátul úgy, hogy értelmes szó alakuljon ki.
Ha ezután összeolvasod a kiemelt oszlopokba került betűket, egy vajdasági író nevét kapod.

Keresztszavak

			SZ	S	S			
			É	Z	Z			
			K	E	E			
P	É	T				É	V	E
E	R	É	LY			L	E	N
R	O	ZS				Y	É	R
			E	L	C			
			V	E	S			
			E	N	E			

Pótold a hiányzó betűket úgy, hogy vízszintesen is és függőlegesen is értelmes szavakat kapj.

Szóláncok

1

SZITA

GÉP

3

KEL

FEJ

2

HATÁR

FŐNÖK

4

ÜZLET

ELEM

Keress olyan szavakat, amelyek mind a felső, mind az alsó szóval értelmes összetett szót alkotnak.

TARKA OLDAL

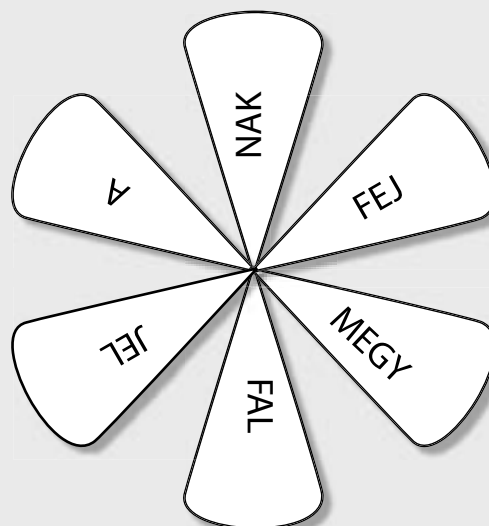
Kicsi sarok

1-től 5-ig

				4
		2		
	5			
2				

Töltsd ki az ábra üres négyzeteit az 1–5-ig terjedő számokkal úgy, hogy minden sorban, oszlopban és a két átló mentén minden szám csak egyszer szerepeljen.

Szólás

Ha a virág szirmain levő szótagokat helyes sorrendben olvasod össze, egy szólást kapsz eredményül.

A 34. szám megfejtései

Berakós rejtvény

– Nem baj, azért próbáld meg!

Betűrejtvények

1. Nagybecskerek, 2. Palánka, 3. Maradék, 4. Tóba

Kitöltőcske

A királyné nyaklánc

Lóugrásban

– Csoda lenne, ez ugyanis almafa.

Mini berakós

torna

Körszámtan

A keresett szám 180, mert a számot először megszorozzuk 3-mal, majd kivonunk belőle 12-öt.

Se eleje, se vége

ének, rajz

A 33. skandináv rejtvény helyes megfejtése:

MINDENSZENTEK NAPJA, HALOTTAK NAPJA.

Könyvjutalmat kap:

Palotás Mihály, Óbecse

Aranykoporsó

MÓRA FERENC regénye nyomán
írta CS. HORVÁTH TIBOR,
rajzolta FAZEKAS ATTILA

HOROSZKÓP

Kos (III. 21.–IV. 20.)

Egy otthoni feladat meglehetősen kalandosra sikeredik. A barátaidal ne menj öltre valami féle buta nézeteltérés miatt! Bármennyire meg vagy győződve igazadról, akkor sincs semmi értelme ordibálni. Egy nehéz feladatot könnyebb elvégezni, ha előtte pihensz. Önkéntes munkát vállalsz, és ez jó érzéssel tölt el. Óvd jobban az egészségedet.

Bika (IV. 21.–V. 20.)

Néha őszintén meg kell mondanunk a véleményünket. Ha valaki becsapott, semmi értelme, hogy lenyeld a dolgot és csak mosolyogj. Öntsd szavakba fájdalomadat, és vizsgáld meg, vajon helyrehozható-e még a viszonyotok. Izgatottan és nagy lelkesedéssel készítesz elő egy partit vagy más összejövetelt, és végiggondolod, kiket is akarsz meghívni.

Ikrek (V. 21.–VI. 21.)

A barátod rábír, hogy még a legapróbb ügyek intézésében is segíts neki. Néha a hazugság a közlés legkedvesebb és legudvariasabb formája. Egy komoly beszélgetés során tapintatosnak kell lenned, ám ha a jövőd a cél, az udvarias hazugságok helyett inkább légy őszinte még akkor is, ha ezzel a kapcsolatokat veszélyezteted. Olyasvalakit keress, aki viszonzni tudja a szerelmedet.

Rák (VI. 22.–VII. 22.)

Higgy a belső hangnak. Tanulj meg elmerülni önmagadban. Ha valami bánt, a lelkedben keresd a megoldást. Igyekezz minimalizálni a veszteségeidet egy reménytelen és fenntarthatatlan helyzetben. Tudnod kell, mikor ért véget valami, és azzal is tisztában kell lenned, hogy bármennyire vágyakozol is, a múlt már nem hozható vissza. Inkább a jövőbe tekint!

Oroszlán (VII. 23.–VIII. 23.)

Tisztázd, hogy miként érzel a rokonod iránt, aki csalódást okozott neked. Az a legrosszabb az egészben, hogy ő volt az, akit az egész rokonságból igazán kedveltél. Most szinte úgy gondolsz, hogy senkiben sem tudsz ezentúl megbízni. De akkor is próbáld meg helyrehozni a dolgokat, ha előtte még hangosan is veszekedtetek. Pozitívan viszonyulj ehhez.

Szűz (VIII. 24.–IX. 23.)

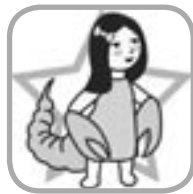
Ne tiporj sárba valakit csak azért, mert az illető tévedett. Neked szinte mindig igazad van, mégis el kell fogadnod, hogy mások néha tévednek, hiszen tévedni emberi dolog. Nem lehet minden tökéletes az életben, mégis erre kell törekednünk. Tűnődj el a helyzeten, ami fejfájást okoz neked: olyan dologra fogsz rádőlni, ami eddig eszedbe sem jutott.

Mérleg (IX. 24.–X. 23.)

Legyen merszed megmondani a véleményedet valakinek, akiben mélységesen csalódtál, főleg ha az illető tényleg szégyenletesen viselkedett. Dönts el, érdemes-e még fenntartani ezt a kapcsolatot. Használd ki a kreativitásodat. Ha homlokod csókol a múzsa, azonnal el kell kezdened alkotni.

Skorpió (X. 24.–XI. 22.)

Valakinek, aki közel áll hozzád, szeretetre és támogatásra van szüksége. Az illető kemény fába vágta a fejszéjét, de ha elég biztatást kap, meg tud majd birkózni a feladattal. Az aggodás semmi jóra nem vezet, csak felőrli az idegeidet. Ezekben a napokban egy kemény, sok tanulsággal szolgáló próbát kell kiállnod.

Nyilas (XI. 23.–XII. 21.)

Úgy érzed, hogy eltávolodtál egy nagyon jó barátodtól. Lehet, hogy már mindent megadtatok egymásnak, amit megadhattatok, így most szétválnak útjaitok. Mosolyogva, békében búcsúzzatok el egymástól. Derítsd ki, mi az oka vegyes érzelmeidnek és hogy miért nem tudsz önfeláldozóan örülni. Leküzdhetetlen vágyat érzel, hogy egész nap lustálkodj.

Bak (XII. 22.–I. 20.)

Koncentrálj a teendőidre, még akkor is, ha csak apróbb házimunkákról van szó. Élvezed az olyan könnyed mégis kreatív tevékenységet, mint amilyen például a főzés is, főleg akkor, ha segítőd is akad. Higgy benne, hogy minden vágyad teljesül. Valaki a pártfogásába akar venni, és máris hasznos tanácsokkal szolgál.

Vízöntő (I. 21.–II. 19.)

Egy elveszett tárgyat nem is olyan nehéz megtalálni, mint gondoltad. Mindennel állj le egy pillanatra, és összpontosíts: egykettőre eszedbe fog jutni, hova tetted a keresett holmit. Valaki jó híreket közöl veled. Azért élvezel valamilyen szabadidős tevékenységet, mert együtt csinálhatod egyik barátoddal. A sikeréhez a kreativitás és a hozzáértés kombinációja szükséges.

Halak (II. 20.–III. 20.)

Tedd rendbe ügyeidet. Jól működik a kapcsolat, ha olyan társat találsz, aki ugyanazt akarja, amit te, és akivel jól kiegészítitek egymást, ami az ismereteiteket illeti. Egyre fontosabbnak érzed új hobbidat. Egyik barátod elmondja, miként döntött egy ügyben, de te egyáltalán nem vagy elragadtatva a választásától. Hasznos lenne, ha tapintatosan elmondanád a véleményedet, ám előfordulhat, hogy tényleg igaza van és jó lóra tett.

Nyelvlecke

- Hogy mondják angolul: „apádra ütök”?
- Puff Daddy.

Filozófia

- A pesszimista a sötétséget látja az alagútban – elmélkedik a filozófus –, az optimista a fényt az alagút végén, a realista a közelgő vonat lámpáit, a mozdonyvezető pedig három idiótát a síneken.

A bűn útja

- Nem szégyelli magát? – háborog a bíró a tárgyaláson. – Nyolcvanévesen autót lopni! Hogy jutott eszébe?
- Úgy – feleli a vádlott –, hogy amikor fiatal voltam, nemigen járt mifelénk autó.

Unokaszáj

- Nagyapa, te is voltál kisfiú?
- Hát persze.
- Akkor biztos kinevettek az iskolában a hosszú szakállad miatt!

Hajtólég

- Az országúton áll egy szekér, elébe fogva két ló. A szekérrúdra rászáll egy légy. A kocsis abban a pillanatban a lovak közé csap, és a szekér megindul. A légy büszkén néz körül:
- Na, ki gondolta volna? Csak rászálltam a rúdra, és máris elindítottam a kocsit.

Rutin

- Az autós elüt egy gyalogost. Bíróság elé kerül az ügy.
- Tisztelt törvényszék – áll fel a védője –, kétségkívül a gyalogosé a felelősség, hiszen védencem több mint harminc éve autózik.
- Az semmi! – pattan fel a másik ügyvéd. – Az én ügyfelem már ötven éve jár gyalog.

Könnyelműség

- McLaep bánatosan ül a pubban, amikor belép McFoole, és megkérdezi tőle:
- Hát neked meg mi bajod van?
- Jaj – sóhajt nagyot McLaep –, nagyon nagy baj történt. Az éjszaka kirabolták a lakásomat.
- Mit vittek el?
- Tizenöt pennyt.
- Hát hogy lehetsz ennyire könnyelmű? – dohog a barát. – Hogy lehet ennyi készpénzt otthon tartani?

Fagy

- Az északi-sarki expedíció vezetője társaságban a kalandjairól mesél.
- Olyan hideg volt a sarkvidéken, hogy meg sem simogathattuk a kutyaínkat.
- Miért nem?
- Mert olyan merevre fagyott a farkuk, hogy ha csóválni akarták, letört.

Gödörmese

- A róka, a medve és a nyúl beleesik egy mély erdei verembe. Tellik az idő: egy nap, két nap, három, nap, de sehogy sem tudnak kimászni. Ekkor a róka azt mondja:
- Az nem lehet, hogy mi itt éhen haljunk! Javaslom, hogy együk meg a leggyengébbet.
- Elordítja magát erre a nyúl:
- Aki hozzányúl a medvéhez, annak velem gyűlik meg a baja!

Köhögés

- Tegnap láttam a feleségedet a koncerten. Mondd, beteg? Mert úgy köhögött, hogy mindenki őt figyelte.
- Dehogyan beteg! Csak meg akarta mutatni az új estélyi ruháját.

Praktikus

- Miért van a lónak négy lába?
- Mert ha öt lenne, drága lenne a patkolás.

Úti élmények

- Sóskáék Olaszországban nyaralnak. Amikor hazajönnek, a barátaik megkérdezik tőlük:
- Na, mit láttatok?
- Láttuk például Pompejít.
- Na, és milyen?
- Szép, szép – feleli Sóska –, de már ráférne egy kis javítás.

– Ezt a pechet! Pont egy lakatlan szigetre vonszolt a bálna!

– Az zavarja ki Fifikét az ágyból, aki a rövidebbet húzza

Csomagolás

Aktatáskát vásárol a skót. A kereskedő szépen be akarja csomagolni neki.

– Köszönöm, felesleges – inti le nagyvonalúan a skót.

A kereskedő erre a kezébe adja a táskát.

– Nem addig van az! – emeli fel tenyerét a skót. – A csomagolópapírt meg a spárgát azért csak rakja bele szépen a táskába!

Szülinap

– Anyu, én mikor születtem? – érdeklődik a kis Béluska.

– Júniusban.

– És Marci?

– Májusban.

– Akkor ő egy számmal nagyobb, mint én?

Faggatás

– Apu, miért kerek a Föld? – kérdezi Jancsika.

– Nem tudom – feleli kurtán az édesapja.

– És az elefánt miért nagyobb, mint az egér?

– Fogalmam sincs.

– Hogyan működik a szuperszonikus repülőgép?

– Honnan tudjam?

– És nem zavar, hogy állandóan faggatlak?

– Dehogyan! – simogatja meg a gyerek fejét az apuka. – Különben hogyan okosodnál meg?

Tábla

Az erősen elázott autós százhusz kilométeres sebességgel száguldozik a város központjában. A rendőr megállítja, és behajol a kocsijába:

– Mondja, uram, nem látta a sebességkorlátozó táblát?

– Miért, haver? Elvitte valaki?

Disznótoros

– Mondja szomszéd, nem kell magának egy fél disznó?

– Ugyan minek, csak eldőlne az ólban.

Babona

A kiscica sírva szalad haza anyukájához.

– Mi van, kisfiam, miért sírsz olyan keservesen?

– Mama, egy fekete férfi szaladt át előttem az úton, és tudom, hogy nem lesz szerencsém.

Testvérek

Petike bőgve szalad a mamájához.

– Anya, a Kriszti megrángatta a hajamat!

– Ne haragudj rá! Ő még pici, nem tudja, hogy a hajhúzás fáj.

Petike elmegy, s pár perc múlva a másik szobából még erősebb bömbölés hallatszik.

Krisztike bőg keservesen, s Petike megmagyarázza:

– Most már tudja.

A kisoroszi

Martonosi Máté

viccei

– Milyen a mazohista szótár?
– Minden szó benne van, csak nem ábécésorrendben

*

Agresszív kismalac bemegy a boltba.

– Kérek egy türelmjátékot. De gyorsan!

*

Az agresszív kismalac autóbusszon utazik. Jön az ellenőr:

– Jegyeket, bérleteket!

Mire a kismalac:

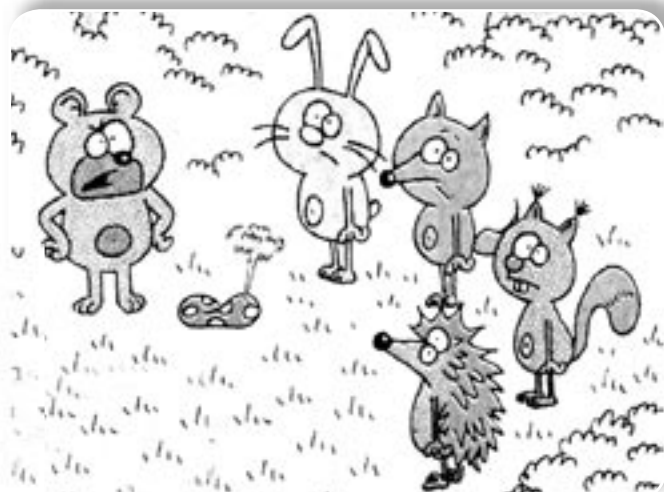
– Nem kell!

*

Az agresszív kismalac iszonyúan náthás, és folyamatosan szípig. Odamegy hozzá a nyuszika és megkérdezi:

– Kismalac, nincsen zsebkenőd?

– Van, de nem adok!

– Melyik gazfickó pukkantotta ki a labdámat?

– Ez nem fejőgép, Riska, csak egy sima benzinkút!

Nagy érdeklődés

Tizenhét iskola már jelentkezett a gunarasi sakkversenyünkre

A gunarasi Dózsa György iskolában olyan jól állnak az előkészületekkel, hogy akár már a hét végén megrendezhetnénk a hagyományos sakkturnánkat. A kitűzött időponttól – november 24-étől – azonban még több mint két hét választott el bennünket lapzártakor, és máris tizenhét iskola bejelentette mintegy nyolcvan diákjának a részvételét. A végső létszám azonban csak az utolsó héten alakul ki, több iskolában ugyanis házi versenyeket rendeznek, s a legjobbjaikat nevezik be a Jó Pajtás vetélkedőjére.

Bármelyik iskola akár egy-két sakkzóval is felléphet, mert egyéni versenyt rendezünk, és pontjaik összeadásával a csapatsorrendet is megállapítjuk. A résztvevők csak az útiköltséget fedezik meg sakkfelszerelést és órákat visznek magukkal, a gunarasi házigazdák pedig reggelivel és finom ebéddel vendégelik meg őket. Hétfordulós svájci rendszerben, s mindannyian sakkóra igénybevitelével mérkőznek. A résztvevők érkezését november 24-én, szombaton reggel 8 és 9 óra között várják, tíz órakor kezdődik a vetélkedő, és este már sor kerül a díjkiosztásra. Az egyéni győzteseknek (külön az alsósok-

A zentai November 11-e iskola sakkozói tavaly a harmadik helyen végeztek

nak) meg a csapatoknak a szerkesztőség serleget ajándékoz, valamint a legjobb helyezettek is jutalmat kapnak.

Az előzetes jelentkezési határidő november 15-én jár le (ma még jelent-

kezhetnek a 064/277-43-64-es számra), s ettől kezdve az írásos név szerinti benevezéseket várjuk a szerkesztőség címére (21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1.), vagy a 021/475-4009-es faxszámon.

Hátsó borítónkon egy művészfotót mutatunk be. Címe: **Árnyak** Ha Trevi kútban, szerzője pedig **Juhász László** Budapesten élő, Szabadkáról elszármazott fotóművész. A képet – Juhász sok más képével együtt – nemrégiben láthatta a magyar főváros közönsége a Nemzeti Táncszínház Kerengő Galériájában megtartott Árnyékok és mozdulatok című szerzői kiállítás keretében.

Juhász Lászlóról az alábbiakat mondta Eifert János fotóművész a kiállítás megnyitóján: ...szívét, lelkét teszi a képhez, egyszer riporterként, másszor kísérletező, kreatív fotográfusként.

Nemcsak megörökiteni, hanem értelmezni is akarja a valóságot, kiszűrni a lényegét, és megragadni a szépségét mindannak, amit első látásra elfed előttünk az információs ingerek gazdagsága. Dokumentarista és egzisztencialista is egyben: képeinek filozófiája a fények és árnyékok, mozdulatok és mozgások világából jól kiolvasható. A kompozíció tökéletességére törekszik, a körülöttünk levő világot letisztult formákra és vonalakra bontja, egyszerűsíti. Távol áll a merev, akadémikus formáktól: lüktető, élettel teli játékaik mégis komoly mondanivalót hordoznak... (LG)

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)

ISSN 0350-9141

COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásiügyi,
Tájékoztatói, Valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja:

Szerbiai
Művelődési
Minisztérium

A határon túl
élő magyarok
megsegítéséért

TipNet INTERNET

Internet szolgáltatás
Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024)555-765 Karadjorđe út 2. Szabadka
support@tipnet.co.yu www.tipnet.co.yu

Jó Pajtás
60 ÉVES

Vajdasági magyar gyermeklap

■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Megbízott főszerkesztő: **Kókai Péter** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
■ Főmunkatárs: **Tripolszki Zsuzsa** ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381 21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefax: +381 21/ 475-400-9 (csak fax) ■
■ Kéziratokat és képeket nem őrzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/ 557-304 ■
■ Dinár-folyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám): 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ ■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■
■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: jopajtas.szerk@magyar-szo.co.yu és amicus@nadlanu.com ■